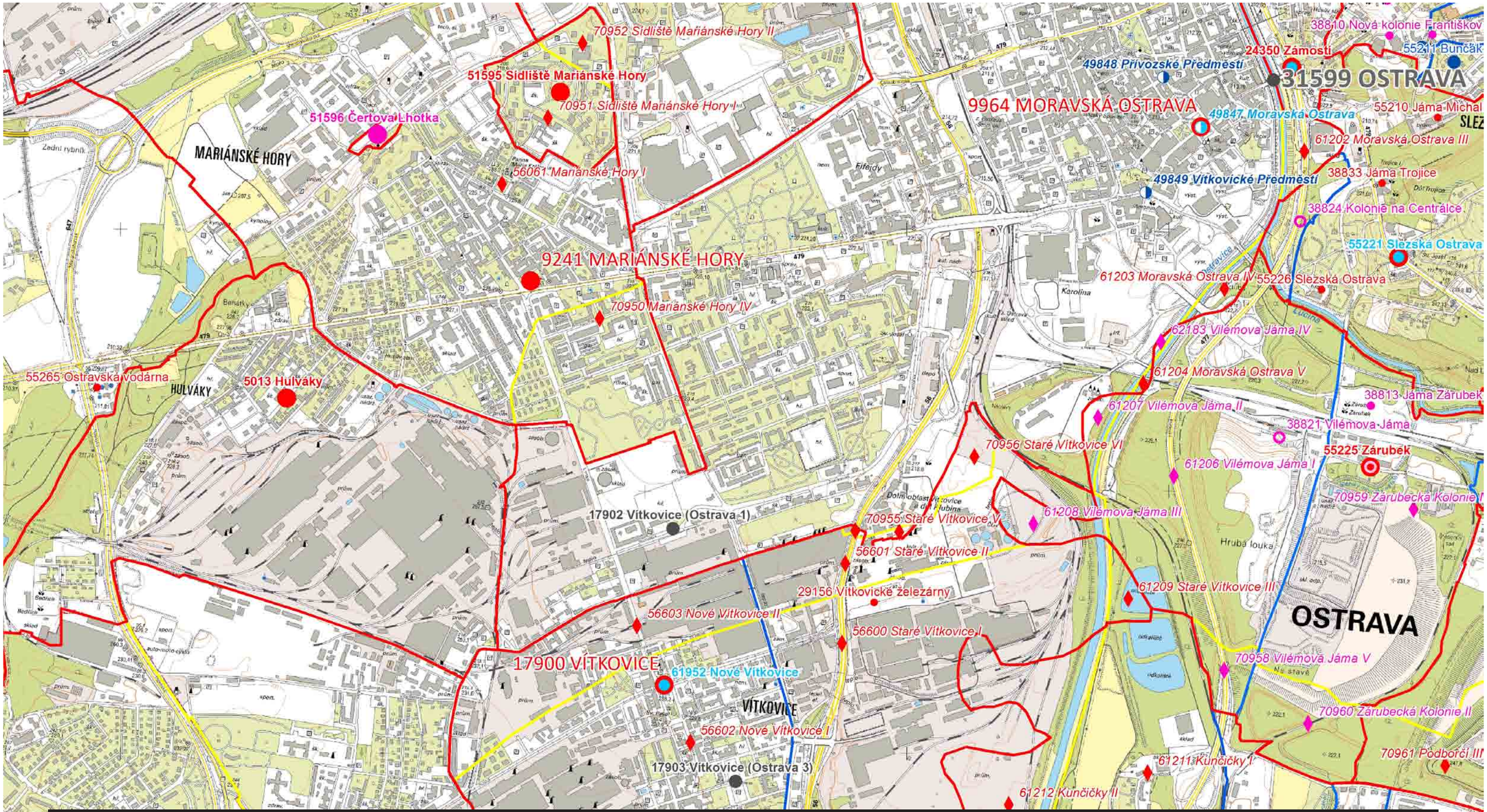

Karel Kuča karel.kuca@gmail.com

Novinky retrospektivního geografického informačního systému CZ_RETRO v roce 2018

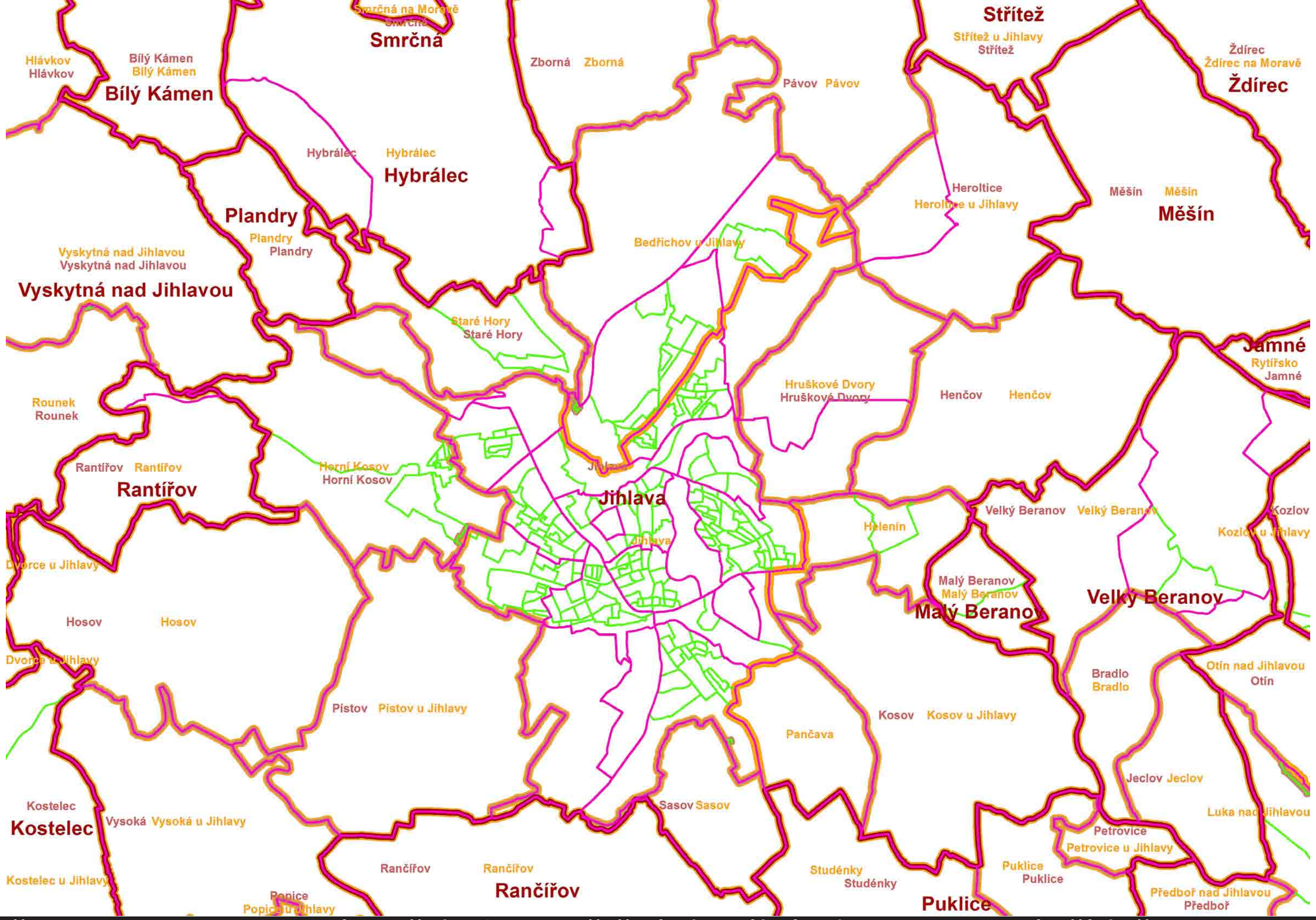

K čemu CZ_RETRO není potřeba? Ke zjištění aktuální administrativní příslušnosti.

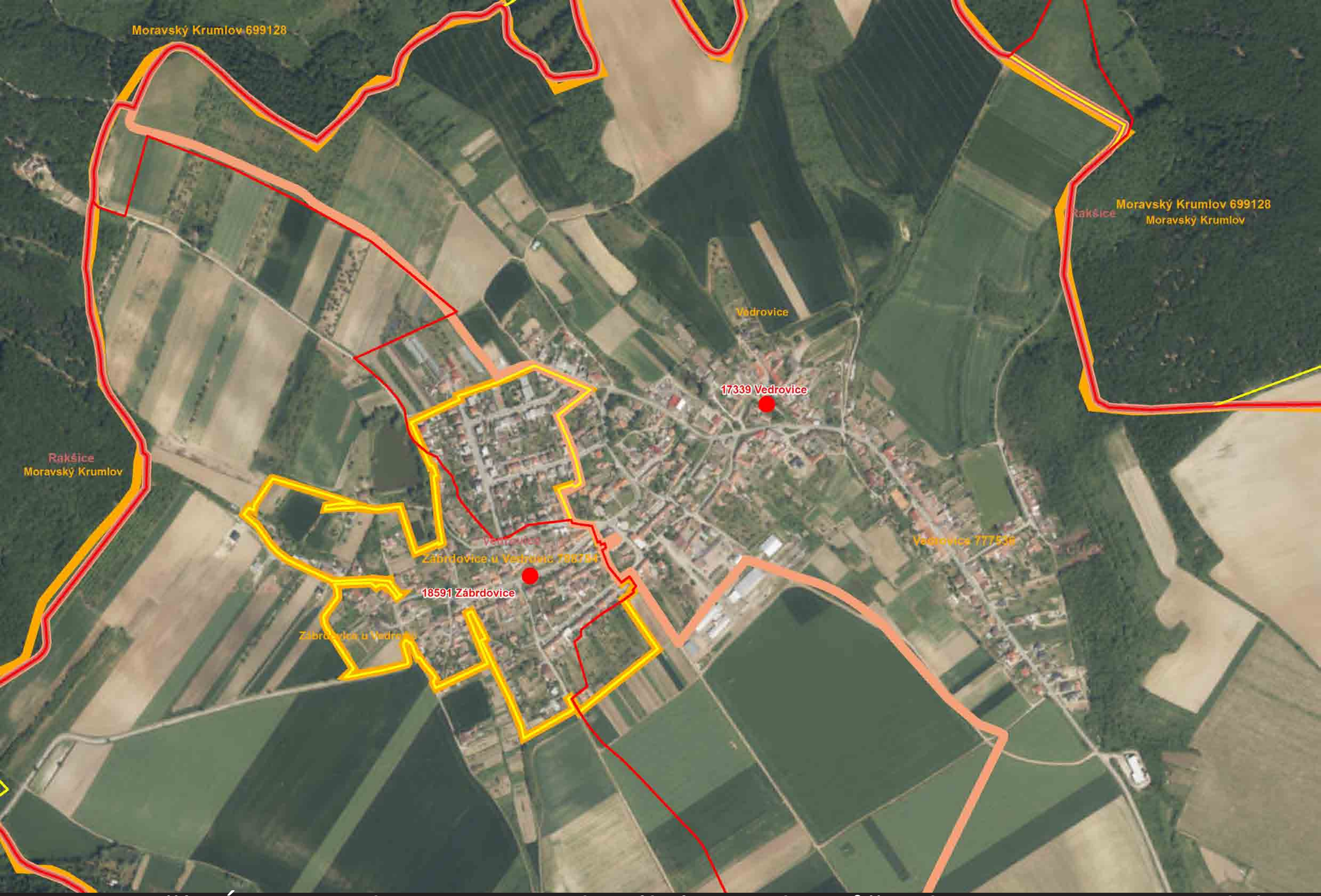

K tomu stačí RÚIAN a polygony RSO. Aktuální stav ale může platit po omezenou dobu.

Olbramovice: 1 obec, 1 osada, 1 kú, 1 ZSJ, 3 SO

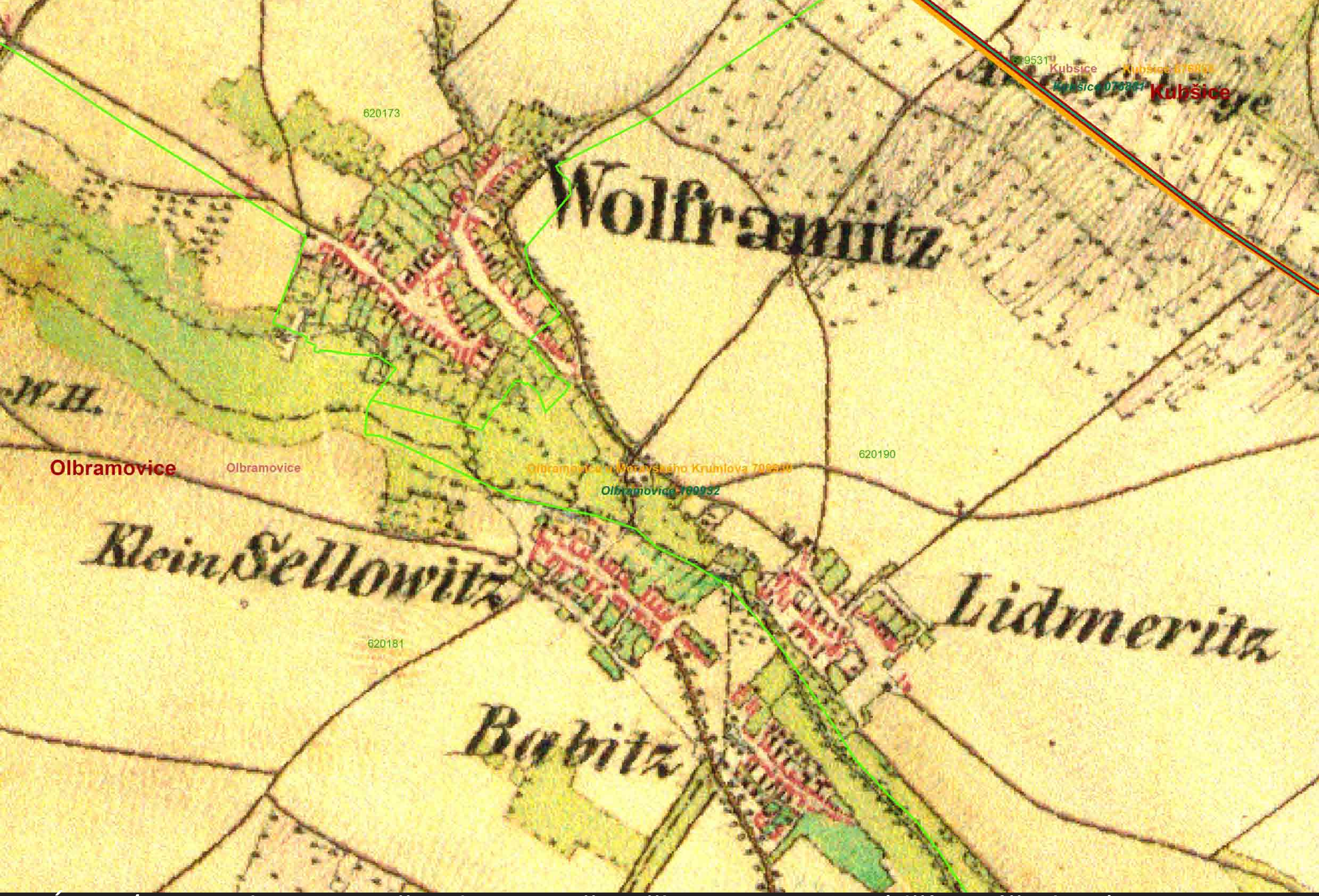

Z RÚIAN/RSO nelze zjistit, že jde o 1 městečko a 3 vesnice (dříve též obce).

Rekonstrukce historických sídel a jejich vrácení na mapu je cílem CZ_RETRO.

RÚIAN/RSO v tom vůbec nepomohou: ani hranice SO nelze použít...

Zrušení vnitroměstských katastrálních území v Potštátě v roce 2015

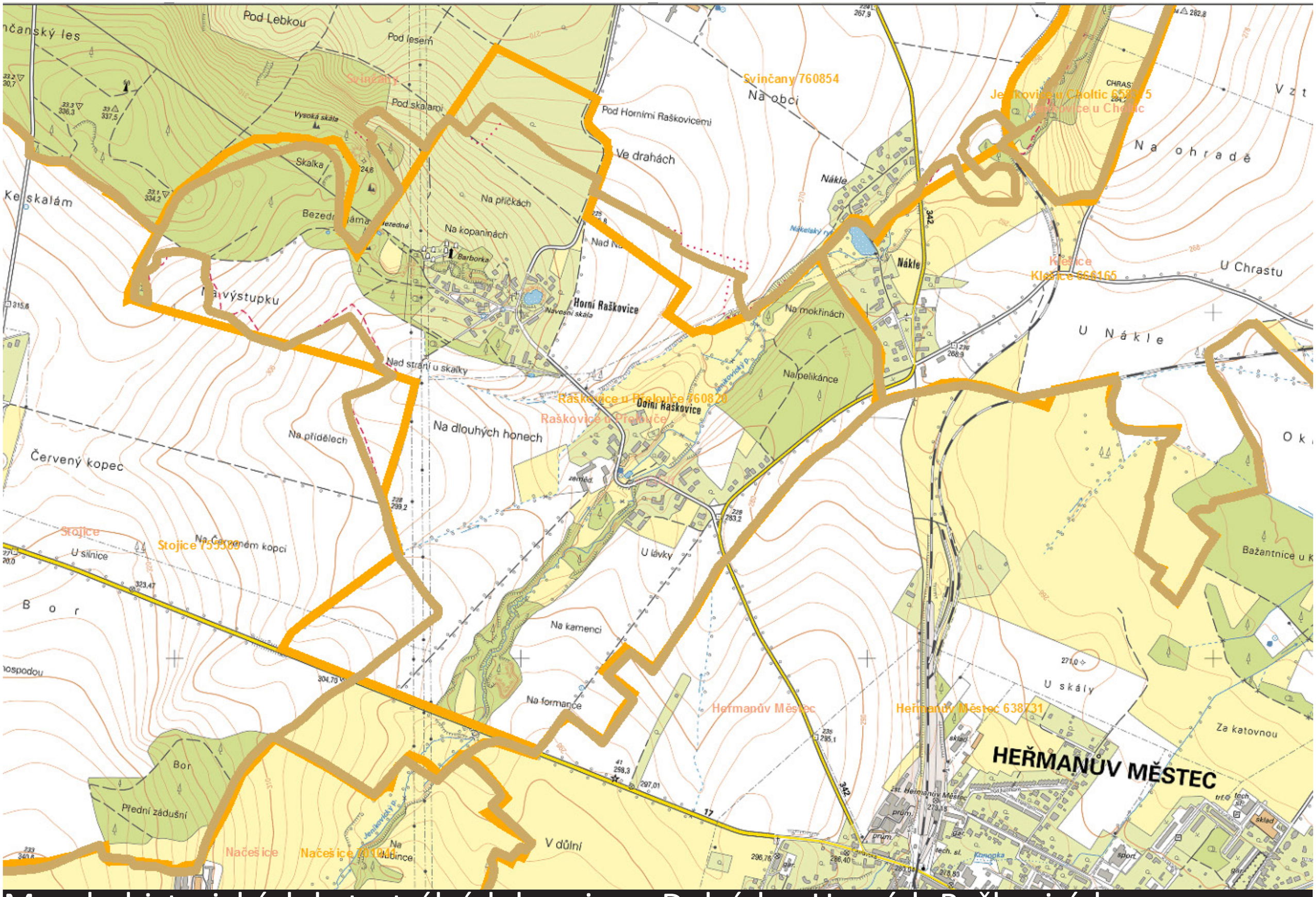

Masakr historických katastrálních hranice v Dolních a Horních Raškovicích

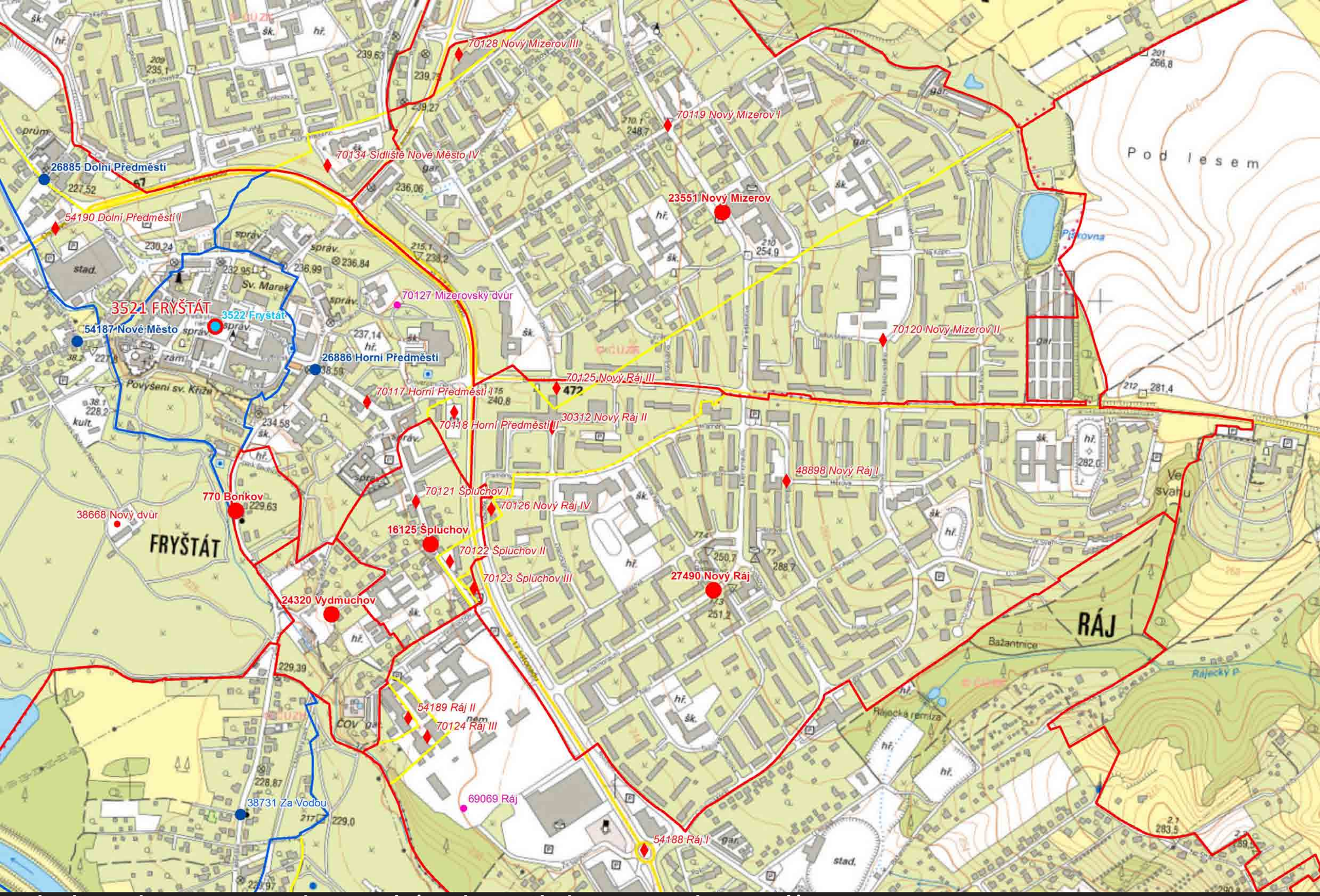

Lokality dnes neevidované (nebo nikdy neevidované)

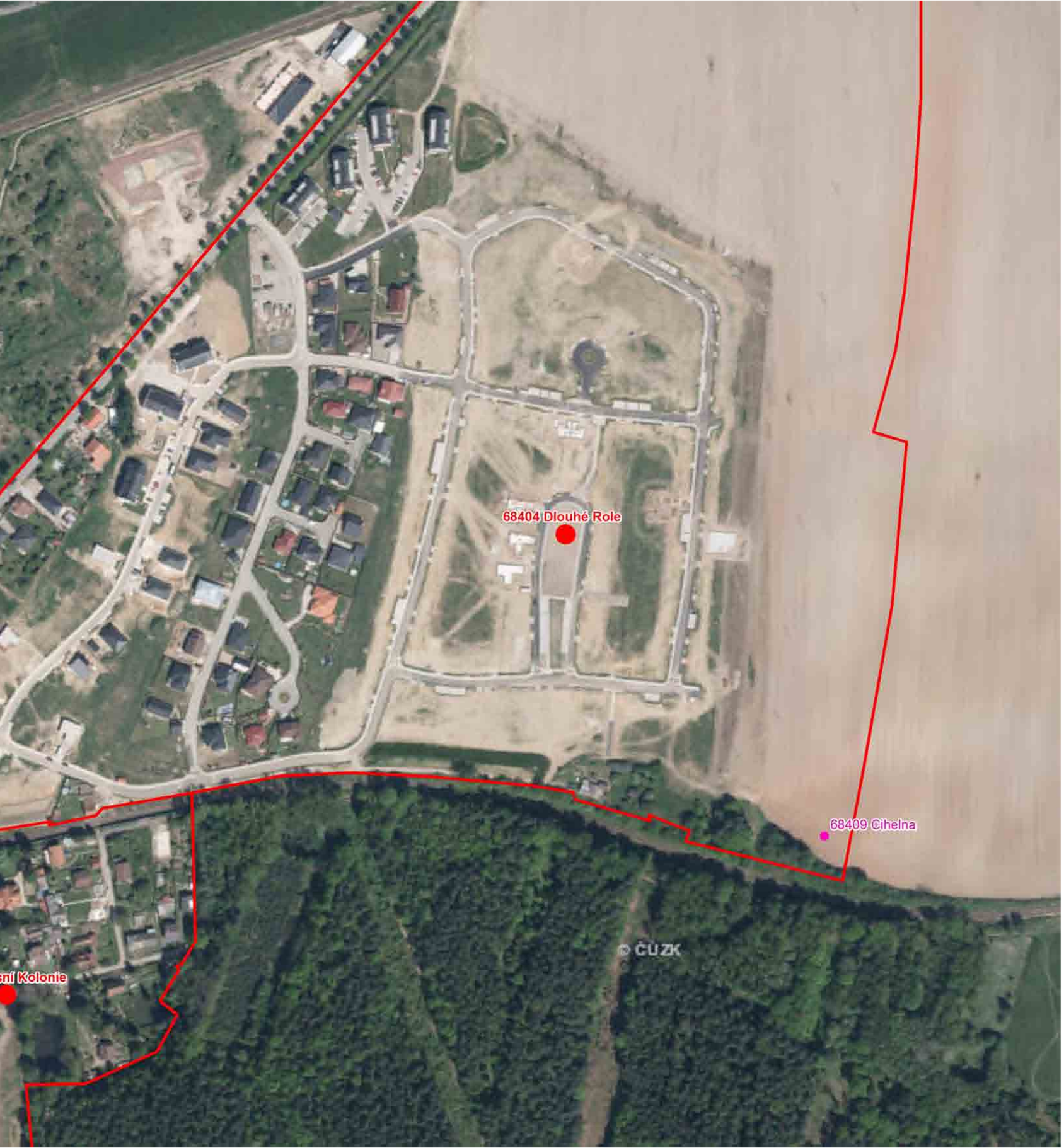

Nelze vystačit s úřední evidencí (obce, osady), s ÚIR či RÚIAN, protože tyto jednotky zanikají, vznikají, mění se.

Za posledních 25 let vyrostlo cca 850 úplně nových sídelních útvarů. Z nich je pouze méně než 10 evidováno jako osady (části obce). Většinou nejsou ani ZSJ. Podchycuje je pouze CZ_RETRO.

CZ_RETRO podchycuje vývoj sídelní struktury srovnatelně pro všechna období, kde to je reálné. Respektuje úřední členění (vazba na něj je vždy zachována), ale nemůže se s ním spokojit.

Nejen v případě nových satelitů...

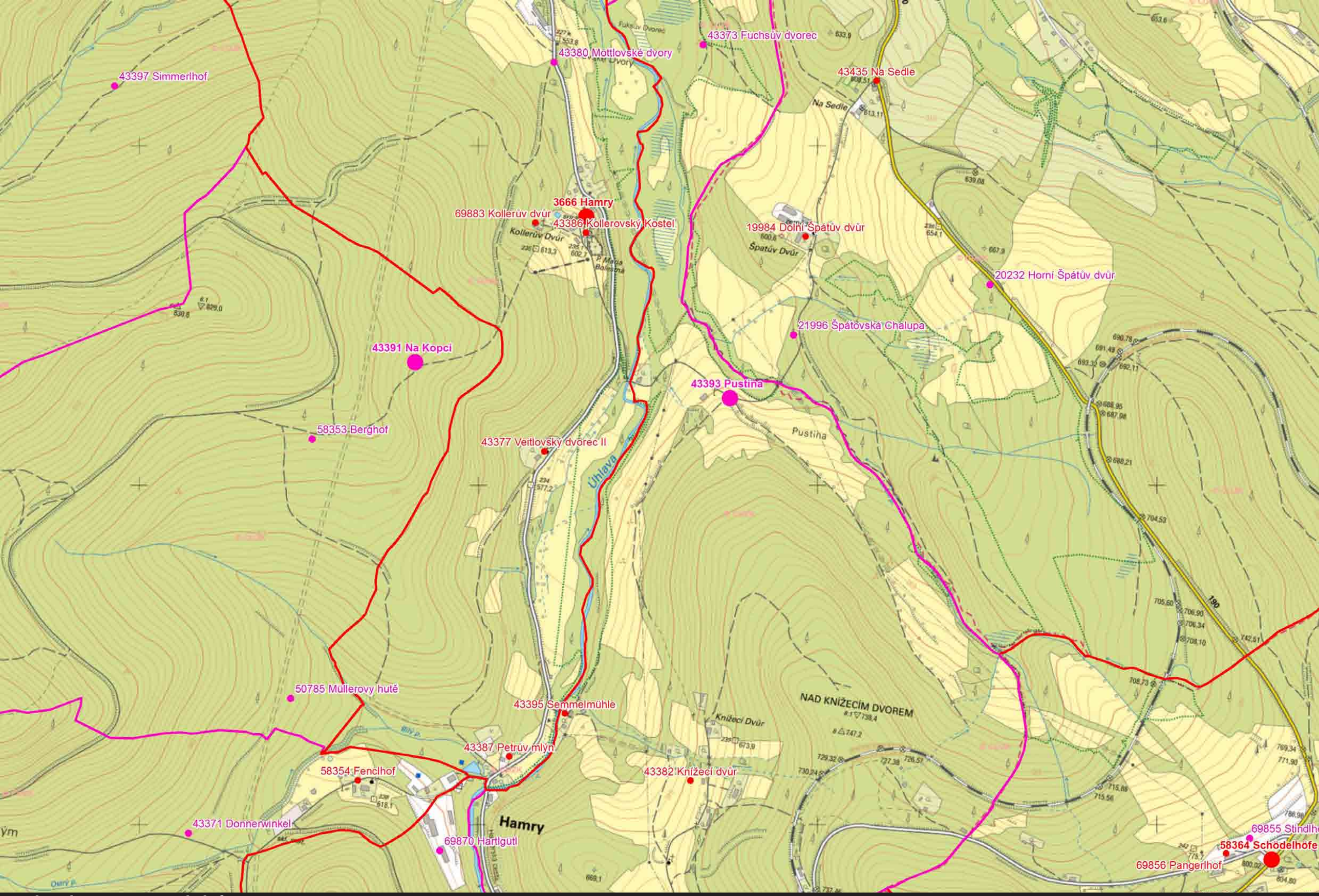

Lokality zaniklé

Jak vypadaly rozsáhlejší oblasti...

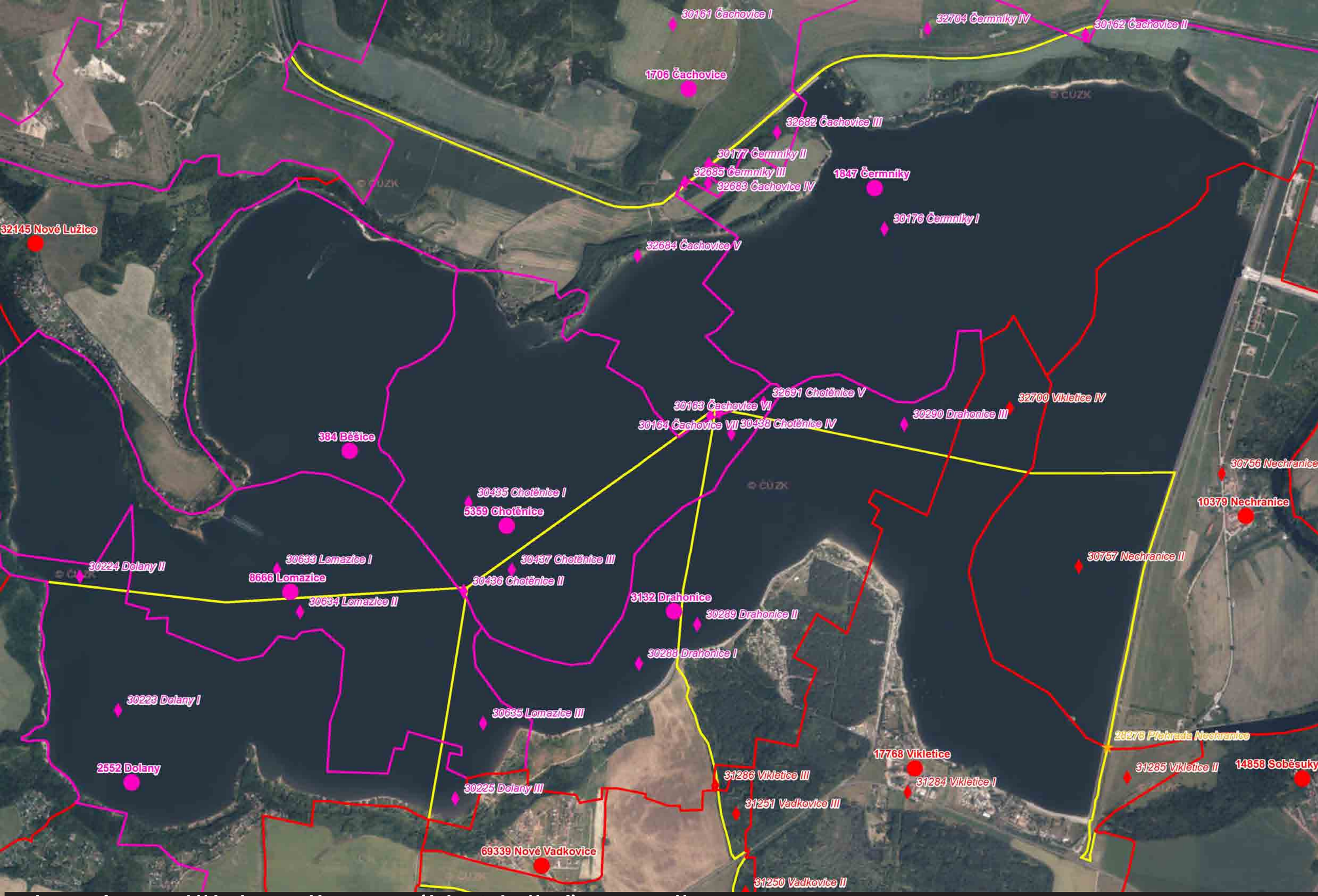

...které prodělaly celkovou (likvidační) proměnu

CZ_RETRO… … když chcete vidět víc

Základní připomenutí: 4 základní třídy prvků CZ_RETRO (“vrstvy”): lokality (body)

historické osady (urbanistické osady)

čtvrtě (jen v členěných historických osadách)

díly (“pouhé” díly i nečleněné čtvrtě a historické osady)

Teprve soutisk dává srozumitelný obraz sídla/území.

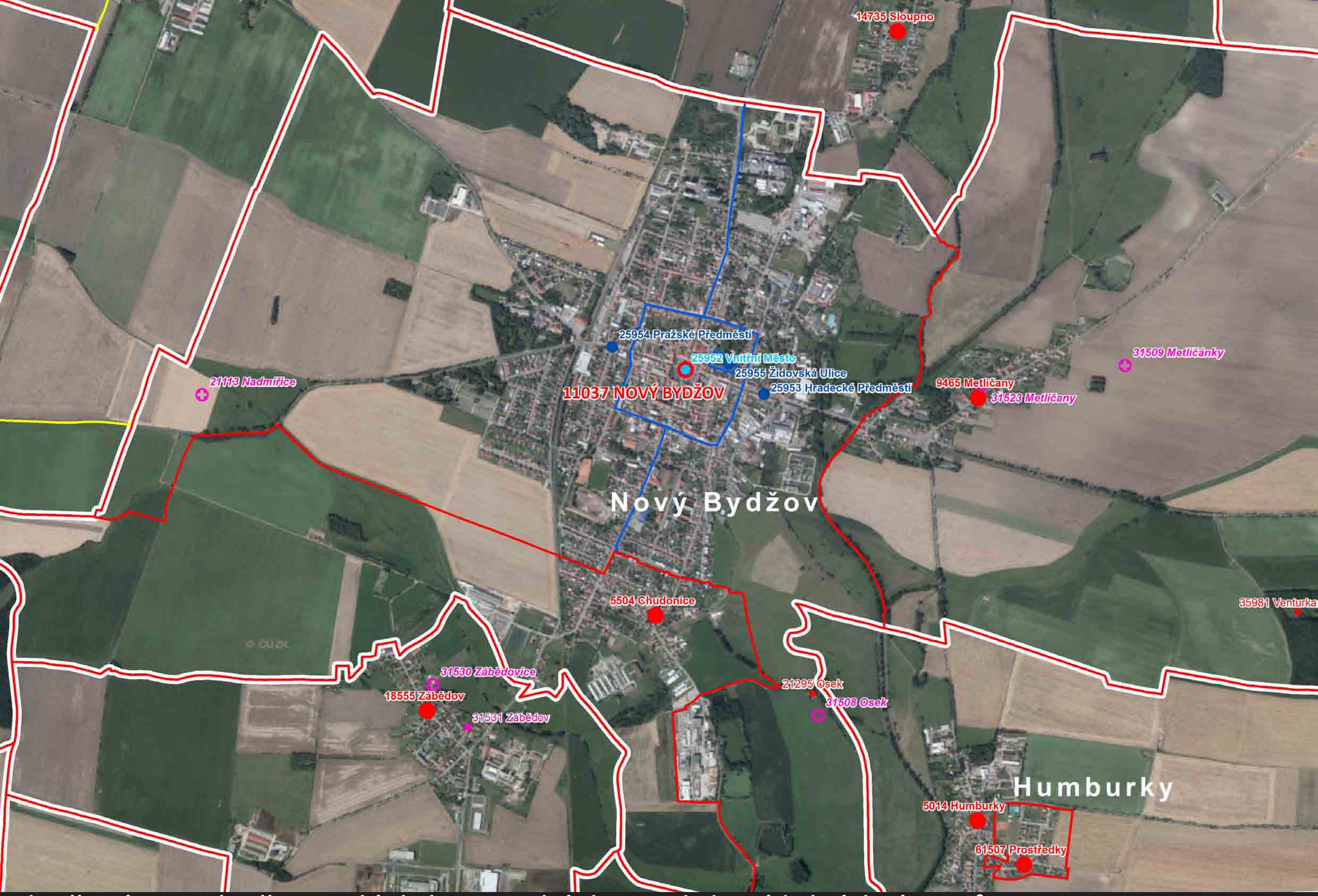

Sdružení stavebně srostlých historických osad do sídelních útvarů

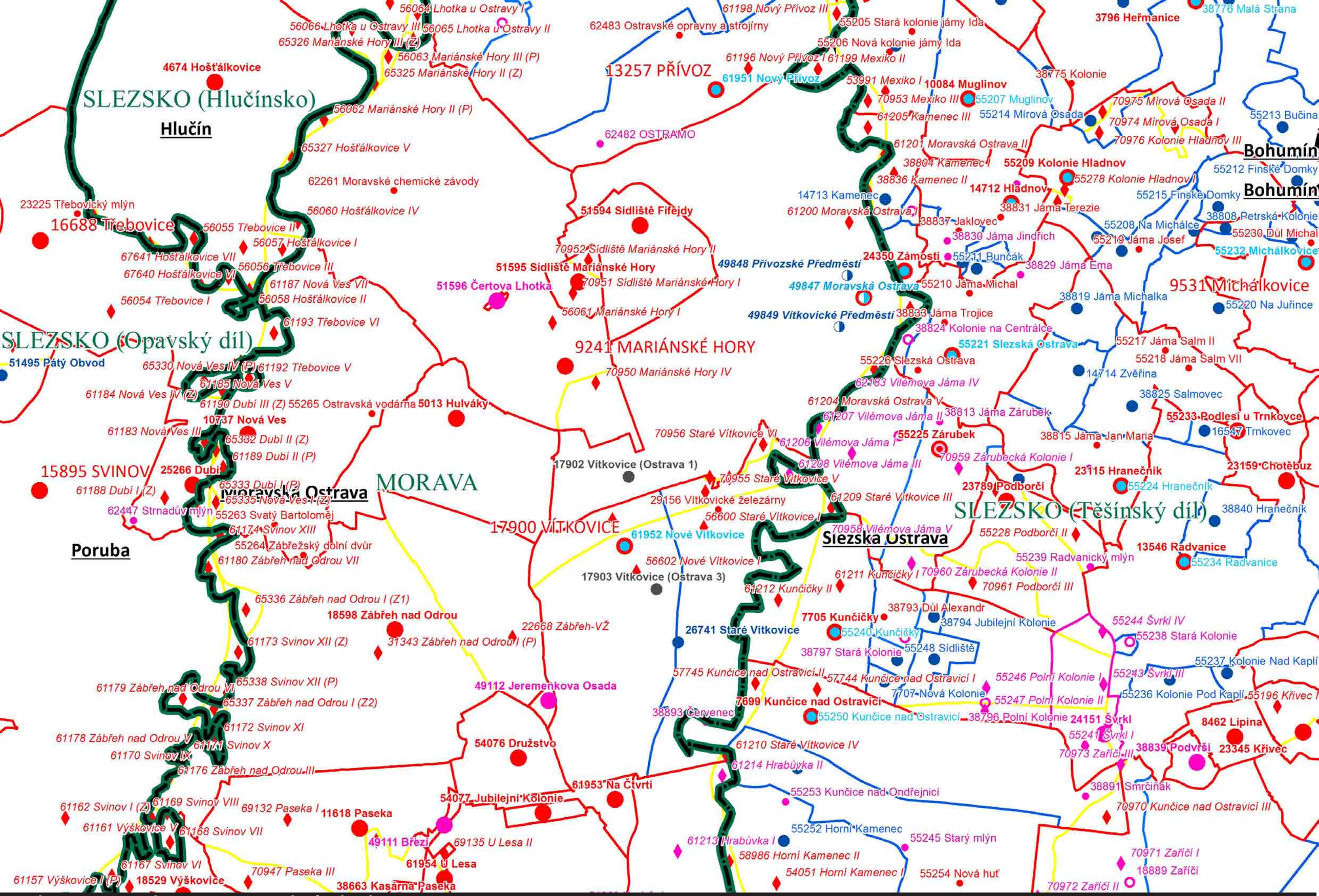

Rekonstrukce zemských hranic v CZ_RETRO

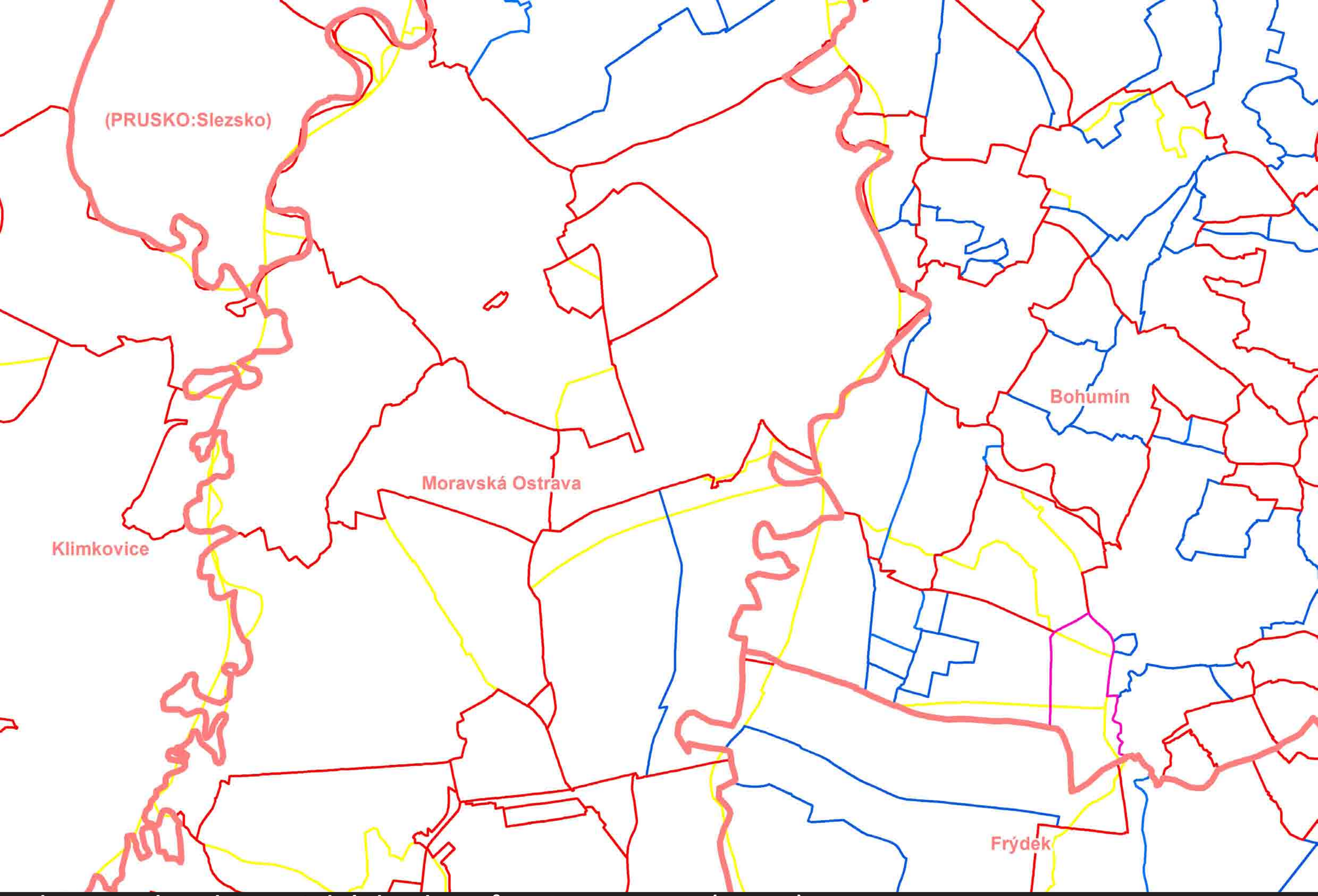

Rekonstrukce historických okresů v CZ_RETRO (1850)

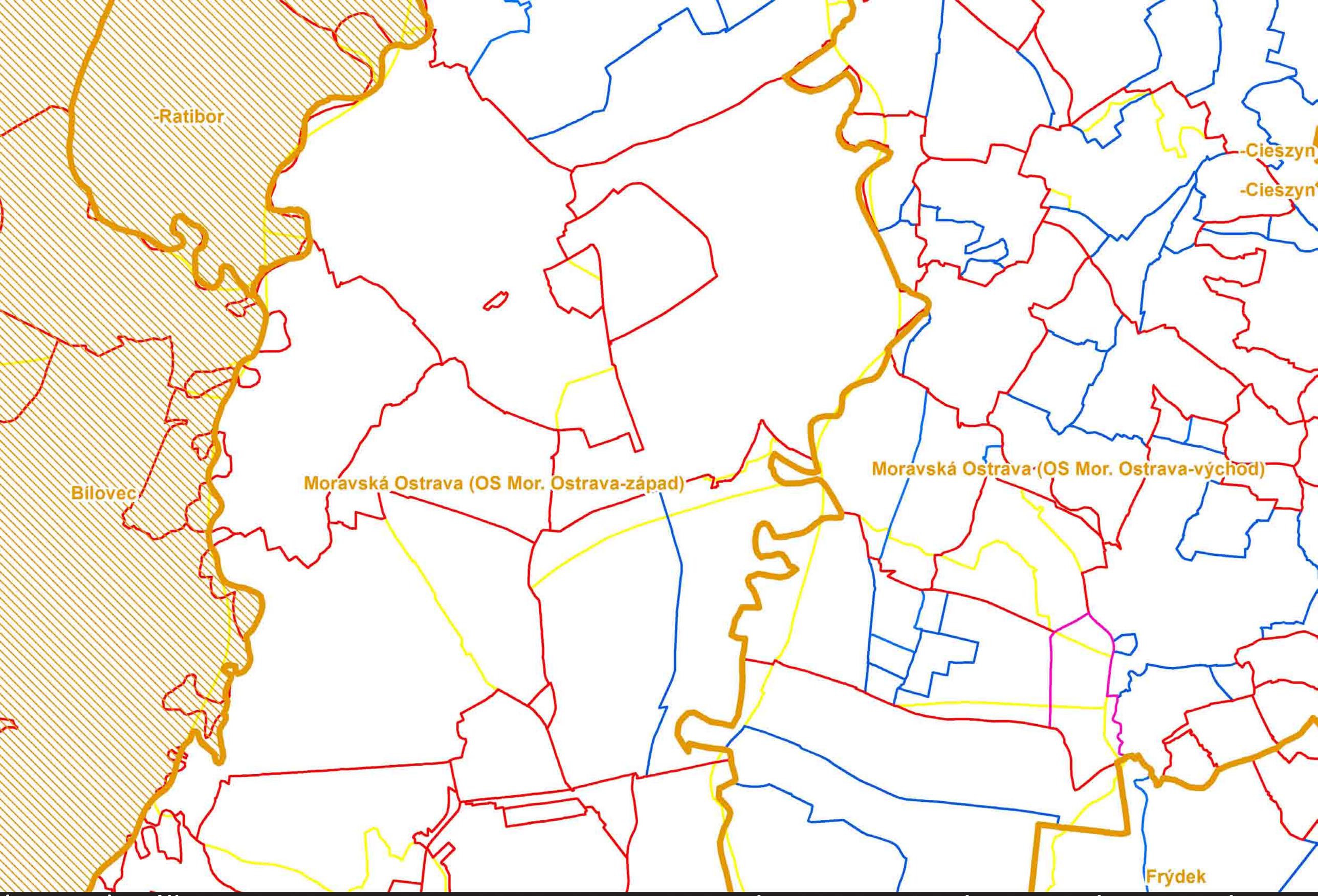

(1945a), též 1854, 1868, 1869, 1918, 1920, 1938ab, 1939, 1945b, 1949ab, 1960ab...

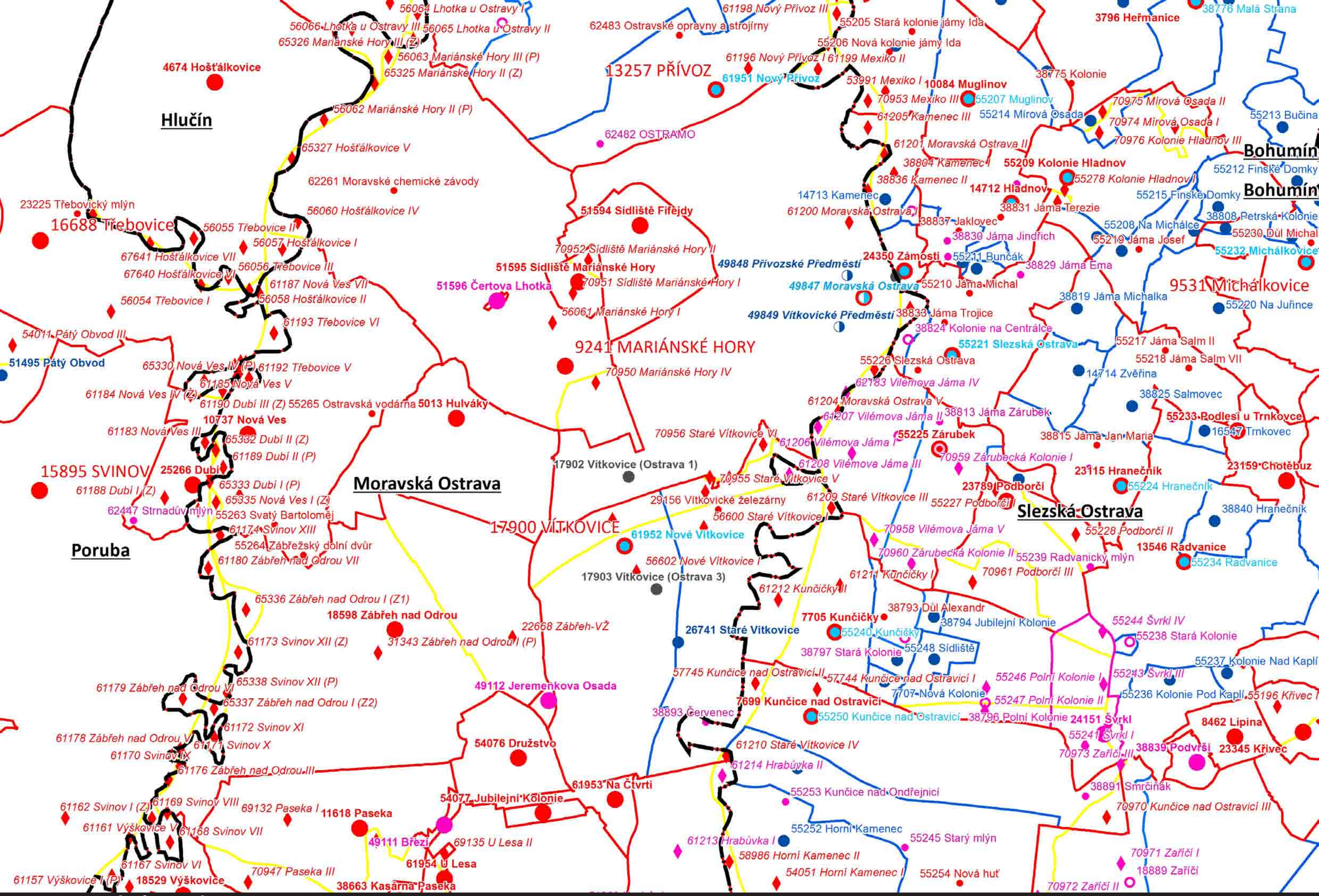

Historické mikroregiony CZ_RETRO

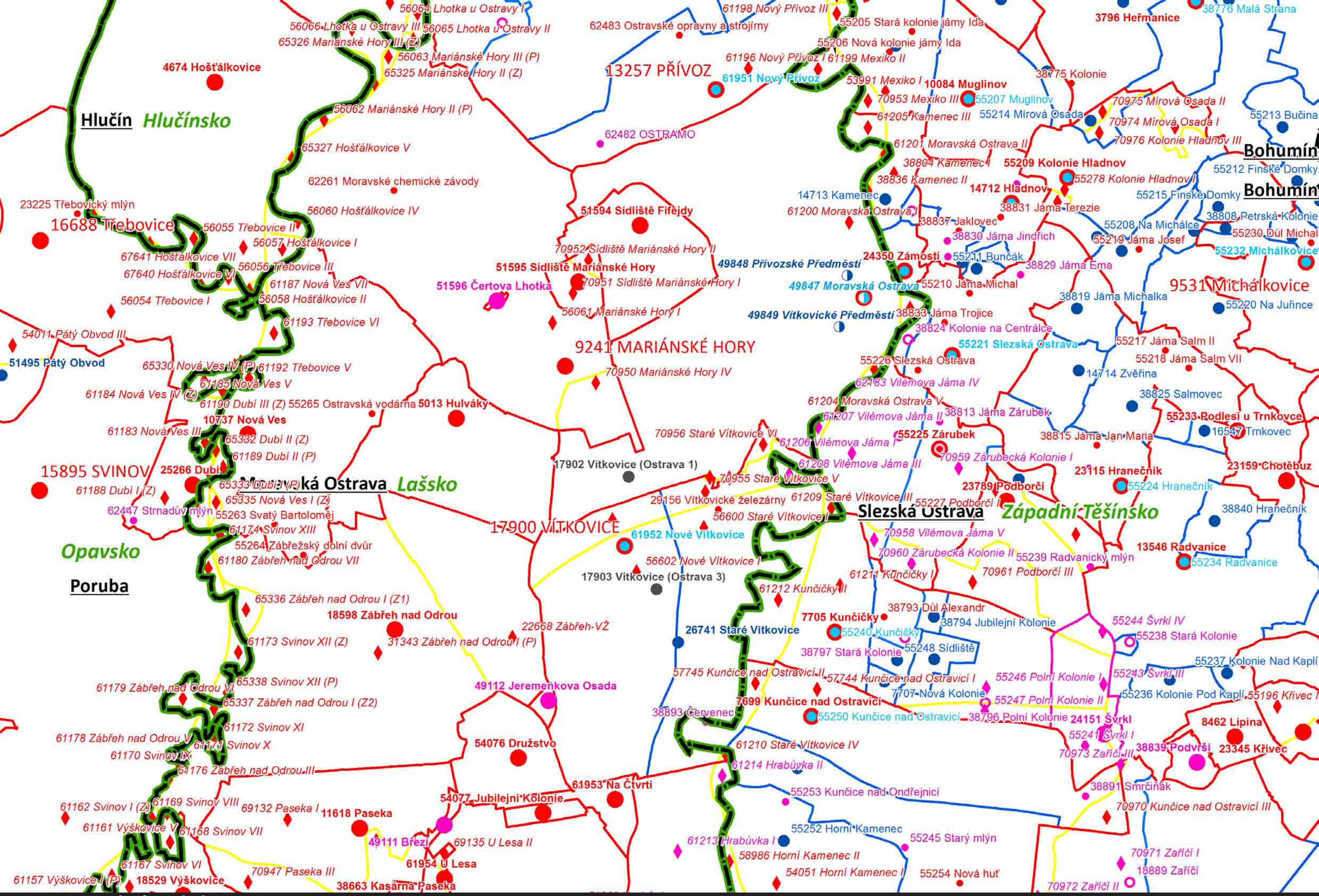

Historické oblasti CZ_RETRO

Historické oblasti CZ_RETRO a jejich sdružení do větších celků.

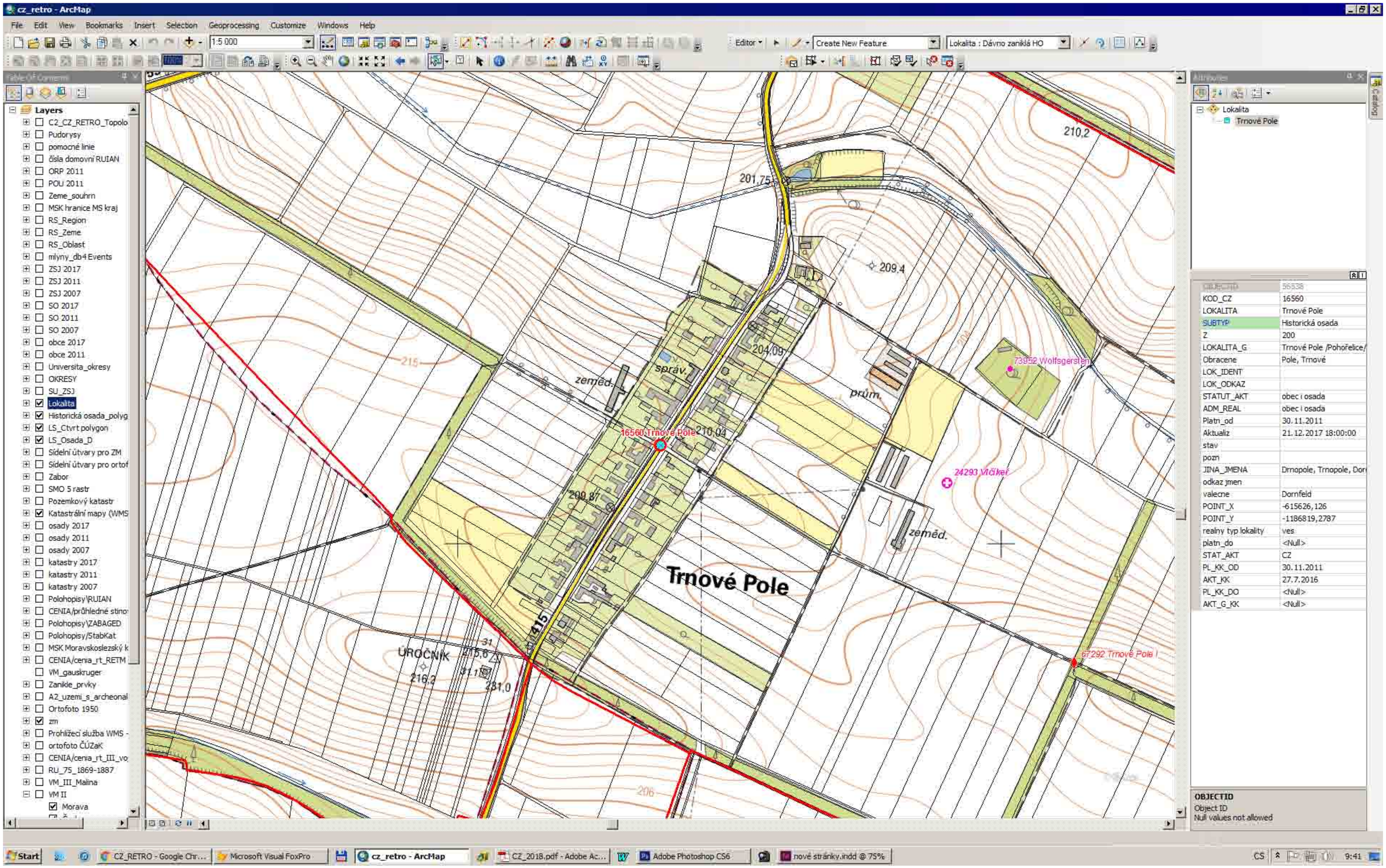

Uživatelsky příjemná práce s CZ_RETRO v ArcMap...

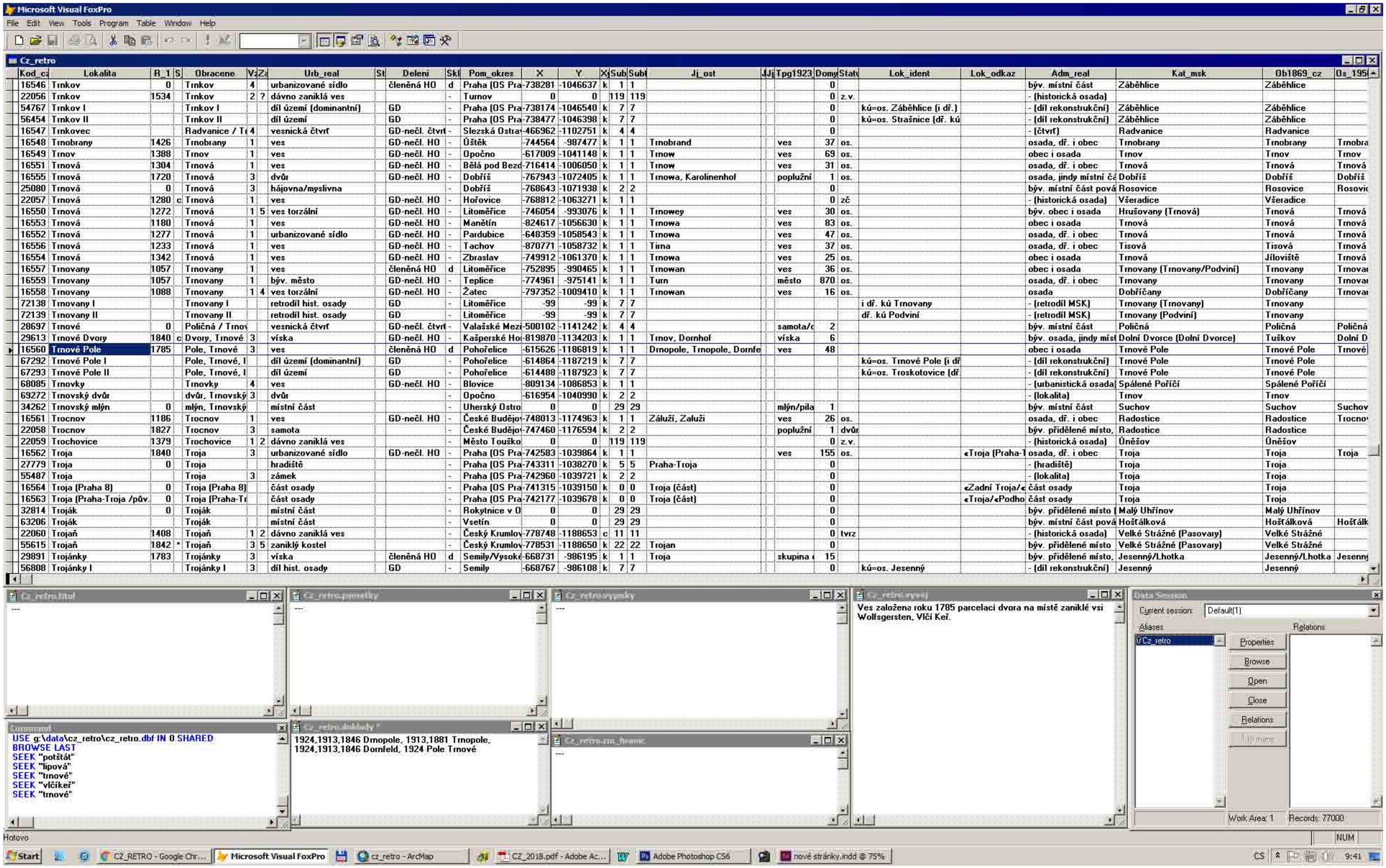

Kod_cz	Lokalita	R_1	S	Obracene	Va	Za	Urb_real	St	Deleni	Skl	Pom_okres	X	Y	Xk	Sub	Subl	Ji_ost	JJi	Tpg1923	Domy	Statu	Lok_ident	Lok_odkaz	Adm_real	Kat_msk	Ob1869_cz	Ds_195
16546	Trnkov	0		Trnkov	4		urbanizované sídlo		členěná HO	d	Praha (OS Pra	-738281	-1046637	k	1	1				0				býv. místní část	Záběhlice	Záběhlice	
22056	Trnkov	1534		Trnkov	2	?	dávno zaniklá ves			-	Turnov	0	0		119	119				0	z.v.			- (historická osada)			
54767	Trnkov I			Trnkov I			díl území (dominantní)		GD	-	Praha (OS Pra	-738174	-1046540	k	7	7				0		kú=os. Záběhlice (i dř.)		- (díl rekonstrukční)	Záběhlice	Záběhlice	
56454	Trnkov II			Trnkov II			díl území		GD	-	Praha (OS Pra	-738477	-1046398	k	7	7				0		kú=os. Strašnice (dř. kú		- (díl rekonstrukční)	Záběhlice	Záběhlice	
16547	Trnkovec			Radvanice / Tr	4		vesnická čtvrť		GD-nečl. čtvrť	-	Slezská Ostrav	-466962	-1102751	k	4	4				0				- (čtvrť)	Radvanice	Radvanice	
16548	Trnobrany	1426		Trnobrany	1		ves		GD-nečl. HO	-	Úštěk	-744564	-987477	k	1	1	Trnobrand		ves	37	os.			osada, dř. i obec	Trnobrany	Trnobrany	Trnobra
16549	Trnov	1388		Trnov	1		ves		GD-nečl. HO	-	Opočno	-617009	-1041148	k	1	1	Trnow		ves	69	os.			obec i osada	Trnov	Trnov	Trnov
16551	Trnová	1304		Trnová	1		ves		GD-nečl. HO	-	Bělá pod Bezd	-716414	-1006050	k	1	1	Trnow		ves	31	os.			osada, dř. i obec	Trnová	Trnová	Trnová
16555	Trnová	1720		Trnová	3		dvůr		GD-nečl. HO	-	Dobříš	-767943	-1072405	k	1	1	Trnowa, Karolinenhof		poplužní	1	os.			osada, jindy místní čá	Dobříš	Dobříš	Dobříš
25080	Trnová	0		Trnová	3		hájovna/myslivna			-	Dobříš	-768643	-1071938	k	2	2				0				býv. místní část pová	Rosovice	Rosovice	Rosovic
22057	Trnová	1280	c	Trnová	1		ves		GD-nečl. HO	-	Hořovice	-768812	-1063271	k	1	1				0	zč			- (historická osada)	Všeradice	Všeradice	
16550	Trnová	1272		Trnová	1	5	ves torzální		GD-nečl. HO	-	Litoměřice	-746054	-993076	k	1	1	Trnowey		ves	30	os.			býv. obec i osada	Hrušovany (Trnová)	Trnová	Trnová
16553	Trnová	1180		Trnová	1		ves		GD-nečl. HO	-	Manětín	-824617	-1056630	k	1	1	Trnowa		ves	83	os.			obec i osada	Trnová	Trnová	Trnová
16552	Trnová	1277		Trnová	1		urbanizované sídlo		GD-nečl. HO	-	Pardubice	-648359	-1058543	k	1	1	Trnowa		ves	47	os.			osada, dř. i obec	Trnová	Trnová	Trnová
16556	Trnová	1233		Trnová	1		ves		GD-nečl. HO	-	Tachov	-870771	-1058732	k	1	1	Tirna		ves	37	os.			osada, dř. i obec	Tisová	Tisová	Trnová
16554	Trnová	1342		Trnová	1		ves		GD-nečl. HO	-	Zbraslav	-749912	-1061370	k	1	1	Trnowa		ves	25	os.			obec i osada	Trnová	Jíloviště	Trnová
16557	Trnovany	1057		Trnovany	1		ves		členěná HO	d	Litoměřice	-752895	-990465	k	1	1	Trnowan		ves	36	os.			obec i osada	Trnovany (Trnovany/Podviní)	Trnovany	Trnovan
16559	Trnovany	1057		Trnovany	1		býv. město		GD-nečl. HO	-	Teplice	-774961	-975141	k	1	1	Turn		město	870	os.			osada, dř. i obec	Trnovany	Trnovany	Trnovan
16558	Trnovany	1088		Trnovany	1	4	ves torzální		GD-nečl. HO	-	Žatec	-797352	-1009410	k	1	1	Trnowan		ves	16	os.			osada	Dobříčany	Dobříčany	Trnovan
72138	Trnovany I			Trnovany I			retrodíl hist. osady		GD	-	Litoměřice	-99	-99	k	7	7						i dř. kú Trnovany		- (retrodíl MSK)	Trnovany (Trnovany)	Trnovany	
72139	Trnovany II			Trnovany II			retrodíl hist. osady		GD	-	Litoměřice	-99	-99	k	7	7						dř. kú Podviní		- (retrodíl MSK)	Trnovany (Podviní)	Trnovany	
28697	Trnové	0		Poličná / Trnov			vesnická čtvrť		GD-nečl. čtvrť	-	Valašské Mezi	-500102	-1141242	k	4	4			samota/c	2				býv. místní část	Poličná	Poličná	Poličná
29613	Trnové Dvory	1840	c	Dvory, Trnové	3		víska		GD-nečl. HO	-	Kašperské Ho	-819870	-1134203	k	1	1	Trnov, Dornhof		víska	6				býv. osada, jindy míst	Dolní Dvorce (Dolní Dvorce)	Tuškov	Dolní D
16560	Trnové Pole	1785		Pole, Trnové	3		ves		členěná HO	d	Pohořelice	-615626	-1186819	k	1	1	Drnopole, Trnopole, Dornfe		ves	48				obec i osada	Trnové Pole	Trnové Pole	Trnové
67292	Trnové Pole I			Pole, Trnové, I			díl území (dominantní)		GD	-	Pohořelice	-614864	-1187219	k	7	7						kú=os. Trnové Pole (i dř		- (díl rekonstrukční)	Trnové Pole	Trnové Pole	
67293	Trnové Pole II			Pole, Trnové, I			díl území		GD	-	Pohořelice	-614488	-1187923	k	7	7						kú=os. Troskotovice (dř.		- (díl rekonstrukční)	Trnové Pole	Trnové Pole	
68085	Trnovky			Trnovky	4		ves		GD-nečl. HO	-	Blovice	-809134	-1086853	k	1	1								- (urbanistická osada)	Spálené Poříčí	Spálené Poříčí	
69272	Trnovský dvůr			dvůr, Trnovský	3		dvůr			-	Opočno	-616954	-1040990	k	2	2								- (lokalita)	Trnov	Trnov	
34262	Trnovský mlýn	0		mlýn, Trnovský			místní část			-	Uherský Ostro	0	0		29	29			mlýn/pila	1				býv. místní část	Suchov	Suchov	Suchov
16561	Trocnov	1186		Trocnov	1		ves		GD-nečl. HO	-	České Budějo	-748013	-1174963	k	1	1	Záluží, Zaluži		ves	26	os.			osada, dř. i obec	Radostice	Radostice	Trocno
22058	Trocnov	1827		Trocnov	3		samota			-	České Budějo	-747460	-1176594	k	2	2			poplužní	1	dvůr			býv. přidělené místo,	Radostice	Radostice	
22059	Trochovice	1379		Trochovice	1	2	dávno zaniklá ves			-	Město Touško	0	0		119	119				0	z.v.			- (historická osada)	Úněšov	Úněšov	
16562	Troja	1840		Troja	3		urbanizované sídlo		GD-nečl. HO	-	Praha (OS Pra	-742583	-1039864	k	1	1			ves	155	os.		«Troja (Praha-T	osada, dř. i obec	Troja	Troja	Troja
27779	Troja	0		Troja			hradiště			-	Praha (OS Pra	-743311	-1038270	k	5	5	Praha-Troja			0				- (hradiště)	Troja	Troja	
55487	Troja			Troja	3		zámek			-	Praha (OS Pra	-742960	-1039721	k	2	2				0				- (lokalita)	Troja	Troja	
16564	Troja (Praha 8)	0		Troja (Praha 8)			část osady			-	Praha (OS Pra	-741315	-1039150	k	0	0	Troja (část)			0			«Zadní Troja/«	část osady	Troja	Troja	
16563	Troja (Praha-Troja /pův.	0		Troja (Praha-Tr			část osady			-	Praha (OS Pra	-742177	-1039678	k	0	0	Troja (část)			0			«Troja/«Podho	část osady	Troja	Troja	
32814	Troják	0		Troják			místní část			-	Rokytnice v O	0	0		29	29				0				býv. přidělené místo (	Malý Uhřínov	Malý Uhřínov	
63206	Troják			Troják			místní část			-	Vsetín	0	0		29	29				0				býv. místní část pová	Hošťálková	Hošťálková	Hošťálk
22060	Trojaň	1408		Trojaň	1	2	dávno zaniklá ves			-	Český Krumlov	-778748	-1188653	c	11	11				0	tvrz			- (historická osada)	Velké Strážné (Pasovary)	Velké Strážné	
55615	Trojaň	1842	*	Trojaň	3	5	zaniklý kostel			-	Český Krumlov	-778531	-1188650	k	22	22	Trojan			0				býv. přidělené místo	Velké Strážné (Pasovary)	Velké Strážné	
29891	Trojánky	1783		Trojánky	3		víska		členěná HO	d	Semily/Vysoké	-668731	-986195	k	1	1	Troja		skupina (	15				býv. přidělené místo,	Jesenný/Lhotka	Jesenný/Lhotka	Jesenn
56808	Trojánky I			Trojánky I	3		díl hist. osady		GD	-	Semily	-668767	-986108	k	7	7				0		kú=os. Jesenný		- (díl rekonstrukční)	Jesenný	Jesenný	

...i v databázi

https://geoportal.npu.cz/web > mapové aplikace

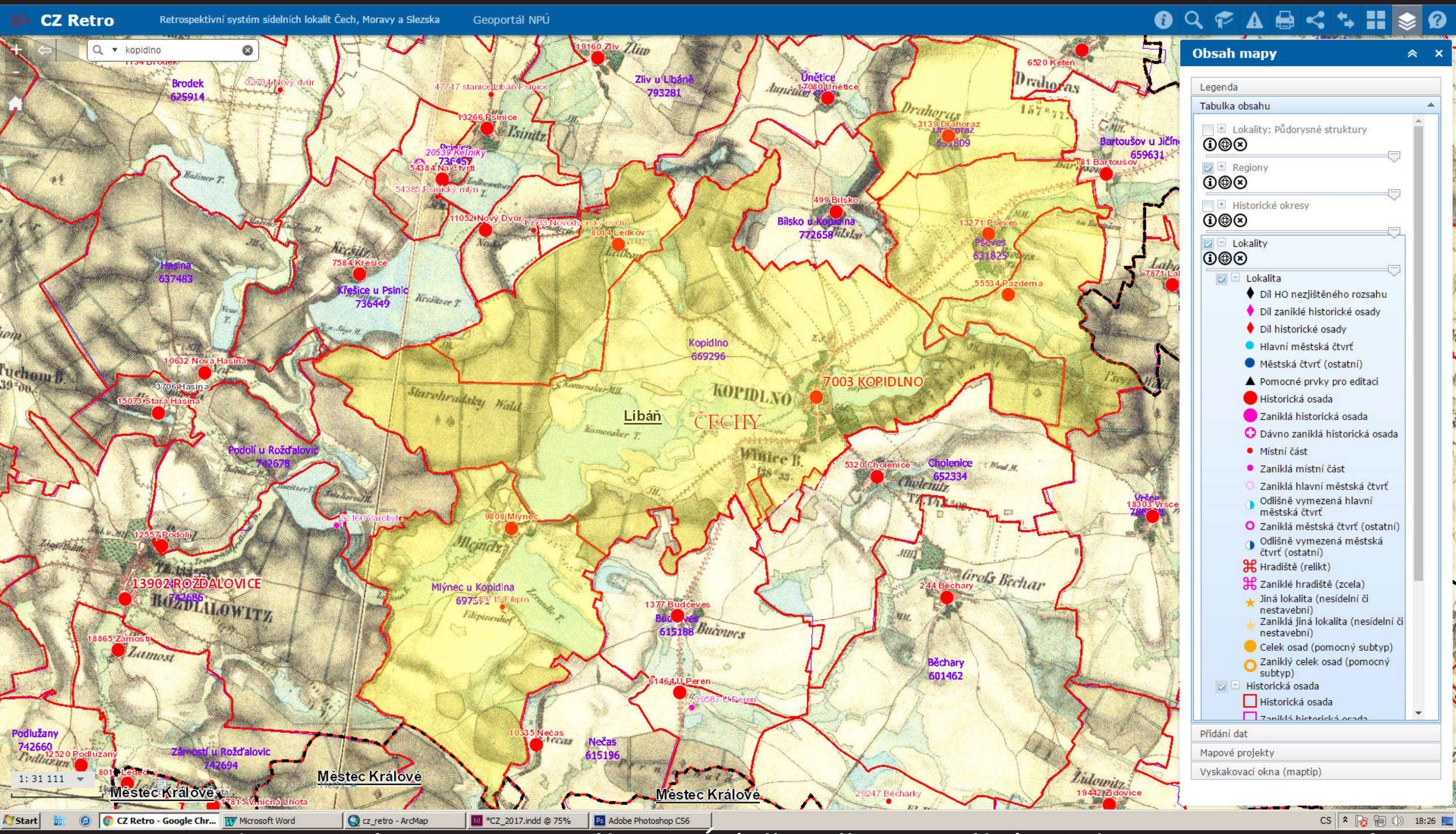

CZ_RETRO je dostupné na Geoportálu NPÚ (včetně manuálu) a jako WMS mapová služba. CZ_RETRO je součástí IISPP, INTERPI a Národních autorit.

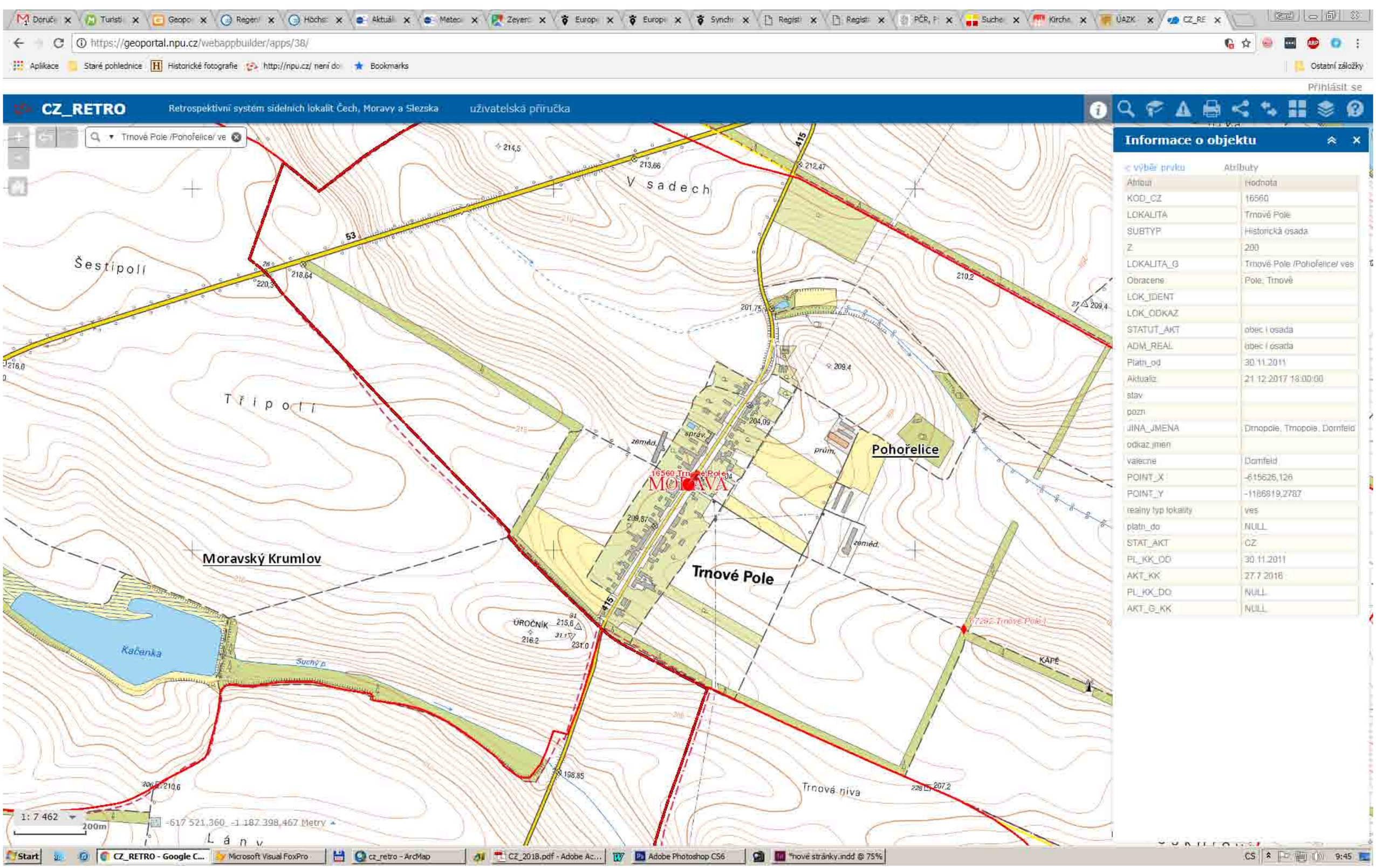

Atribut	Hodnota
KOD_CZ	16560
LOKALITA	Trnové Pole
SUBTYP	Historická osada
Z	200
LOKALITA_G	Trnové Pole /Pohořelice/ ves
Obracene	Pole, Trnové
LOK_IDENT	
LOK_ODKAZ	
STATUT_AKT	obec i osada
ADM_REAL	obec i osada
Platn_od	30.11.2011
Aktualiz	21.12.2017 18:00:00
stav	
pozn	
JINA_JMENA	Dmopole, Trnopole, Dornfeld
odkaz_jmen	
valecne	Dornfeld
POINT_X	-615626,126
POINT_Y	-1186819,2787
realny typ lokality	ves
platn_do	NULL
STAT_AKT	CZ
PL_KK_OD	30.11.2011
AKT_KK	27.7.2016
PL_KK_DO	NULL
AKT_G_KK	NULL

Na geoportálu vyžaduje získání informace 7 kliknutí – a pro každou další znovu. Je to ale pouze část důležitých informací, které jsou v CZ_RETRO k dispozici.

NOVINKY

Úplné podchycení katastrálních enkláv MSK

(491 katastrálních obcí s kat. enklávami)

Barevně zdůrazněná hranice kat. enklávy Mikulov v kat. obci Aš

Oproti téměř nezřetelné hranici kat. enklávy Kajlovec (vlevo)

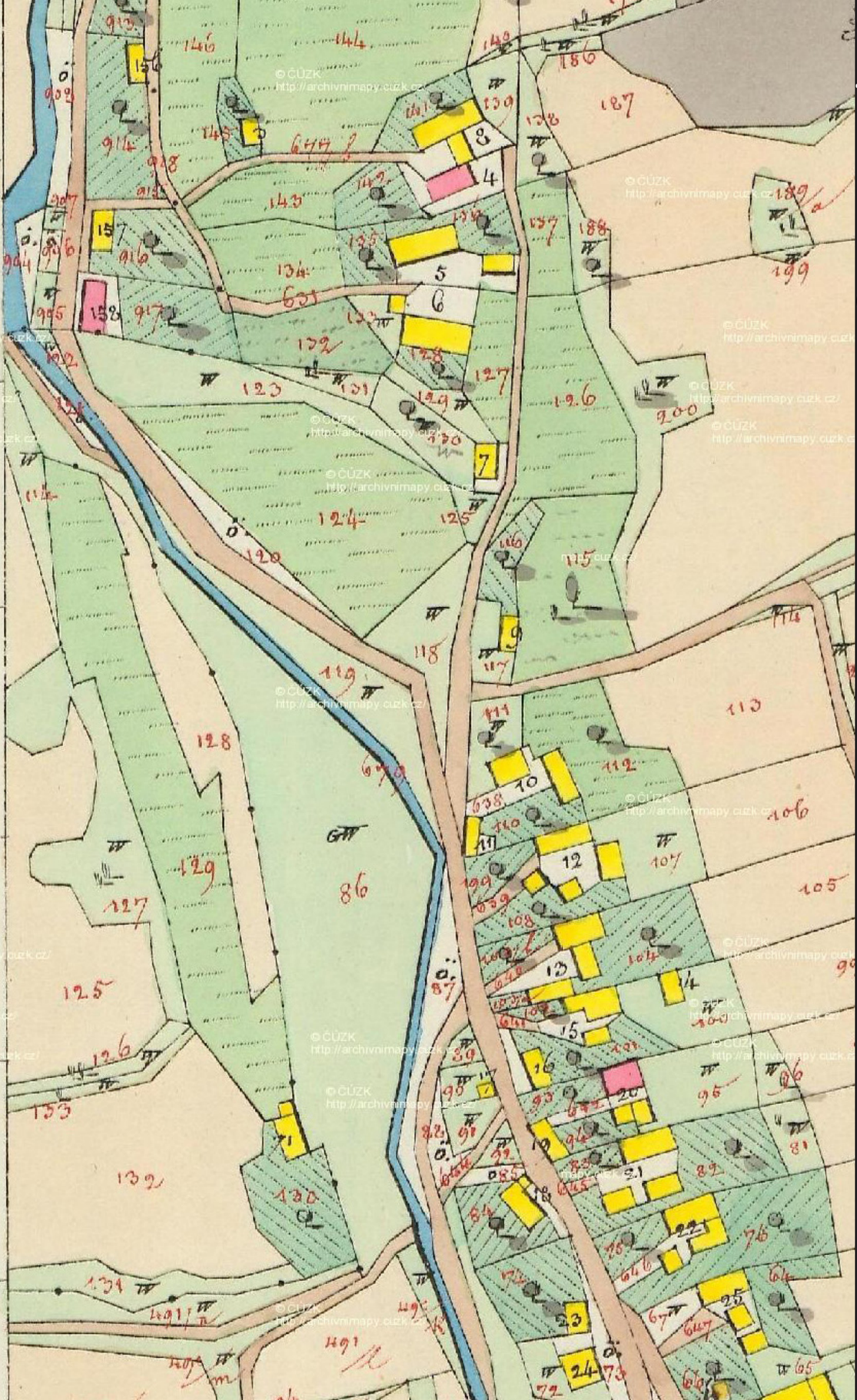

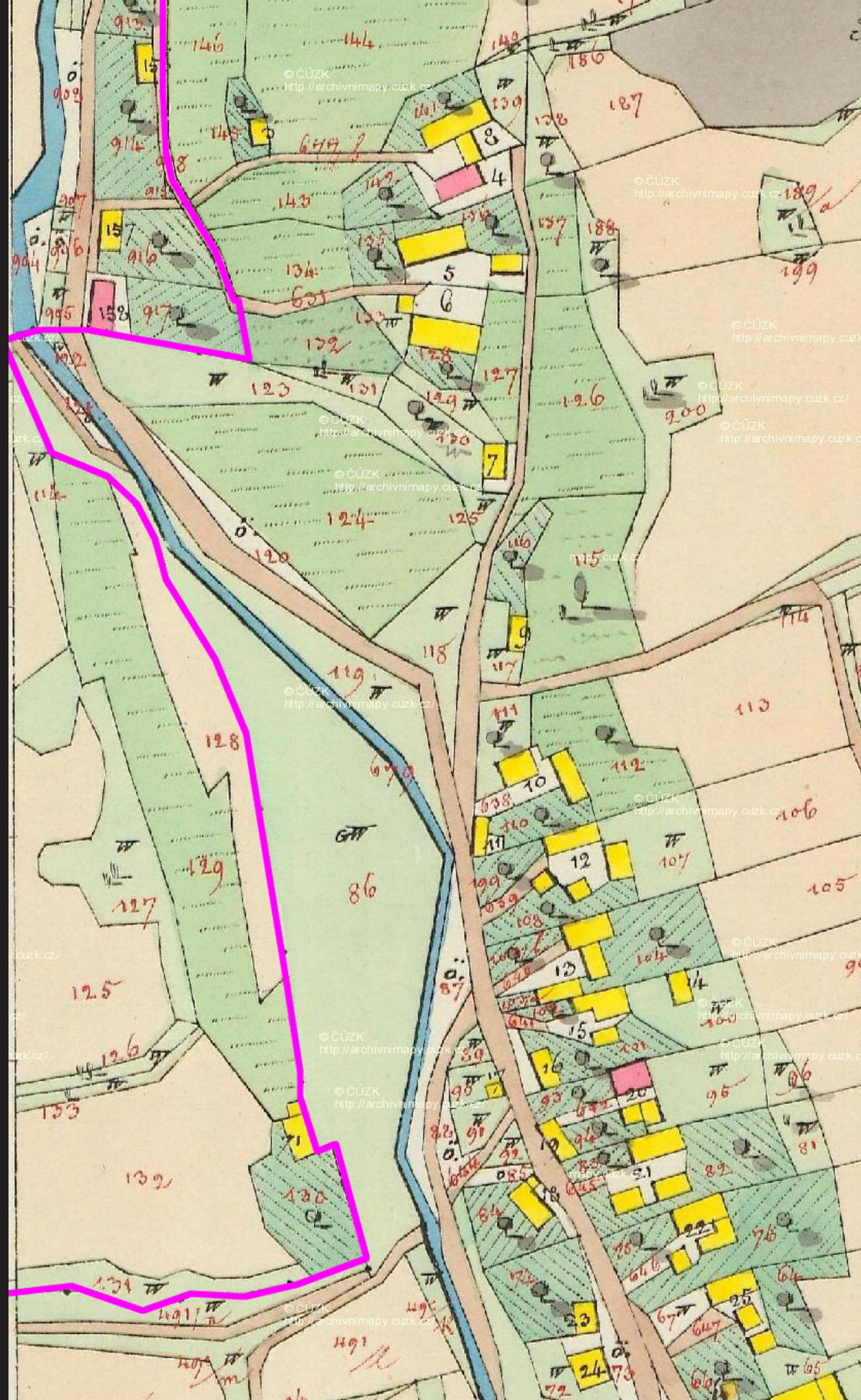

STADTEL

GRAETZ

(HRADEC)

und Colonie

ZIEGENBURG

samt den Enclaven

PODOLY UND KAILOWITZ

(PODOLI a KAILOWEC)

in

Schlesien

Troppauer Kreis

Bezirk Grätz

1836

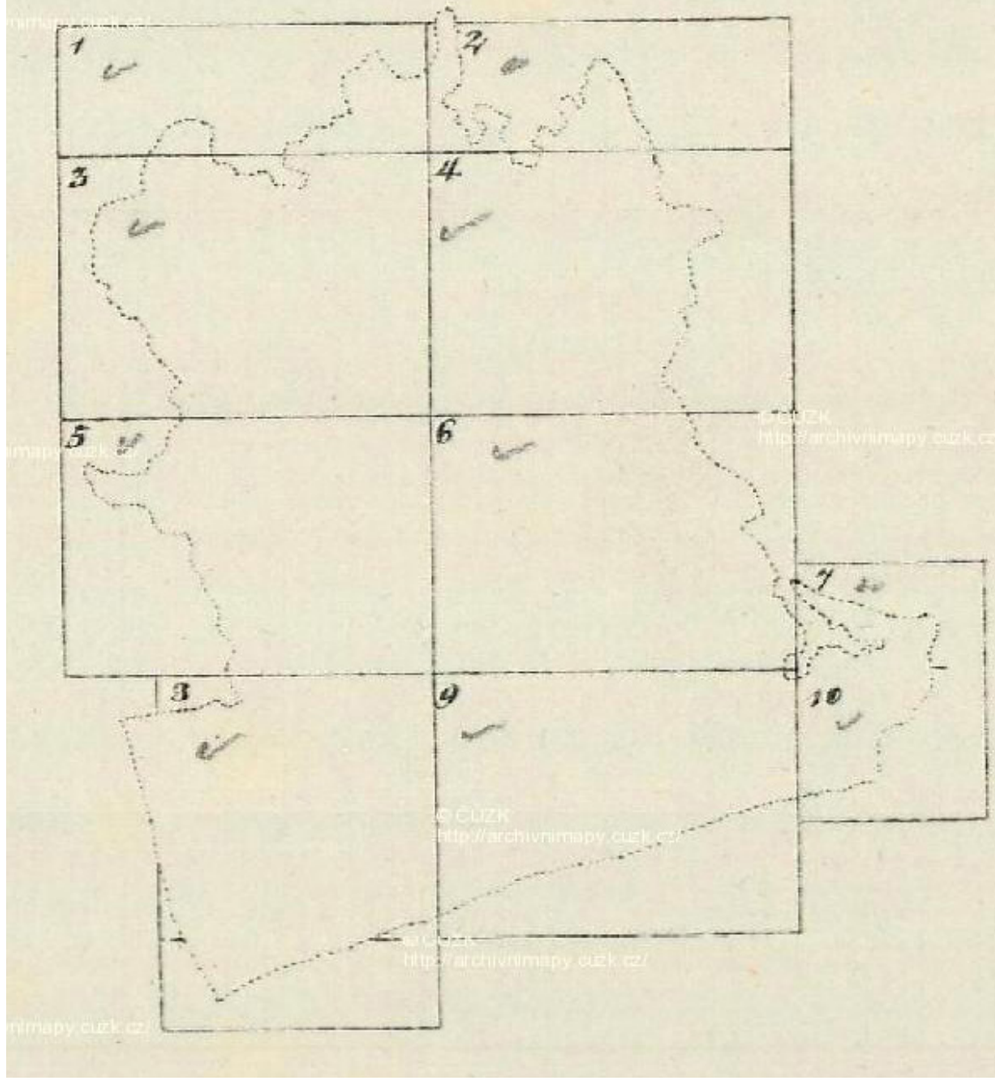

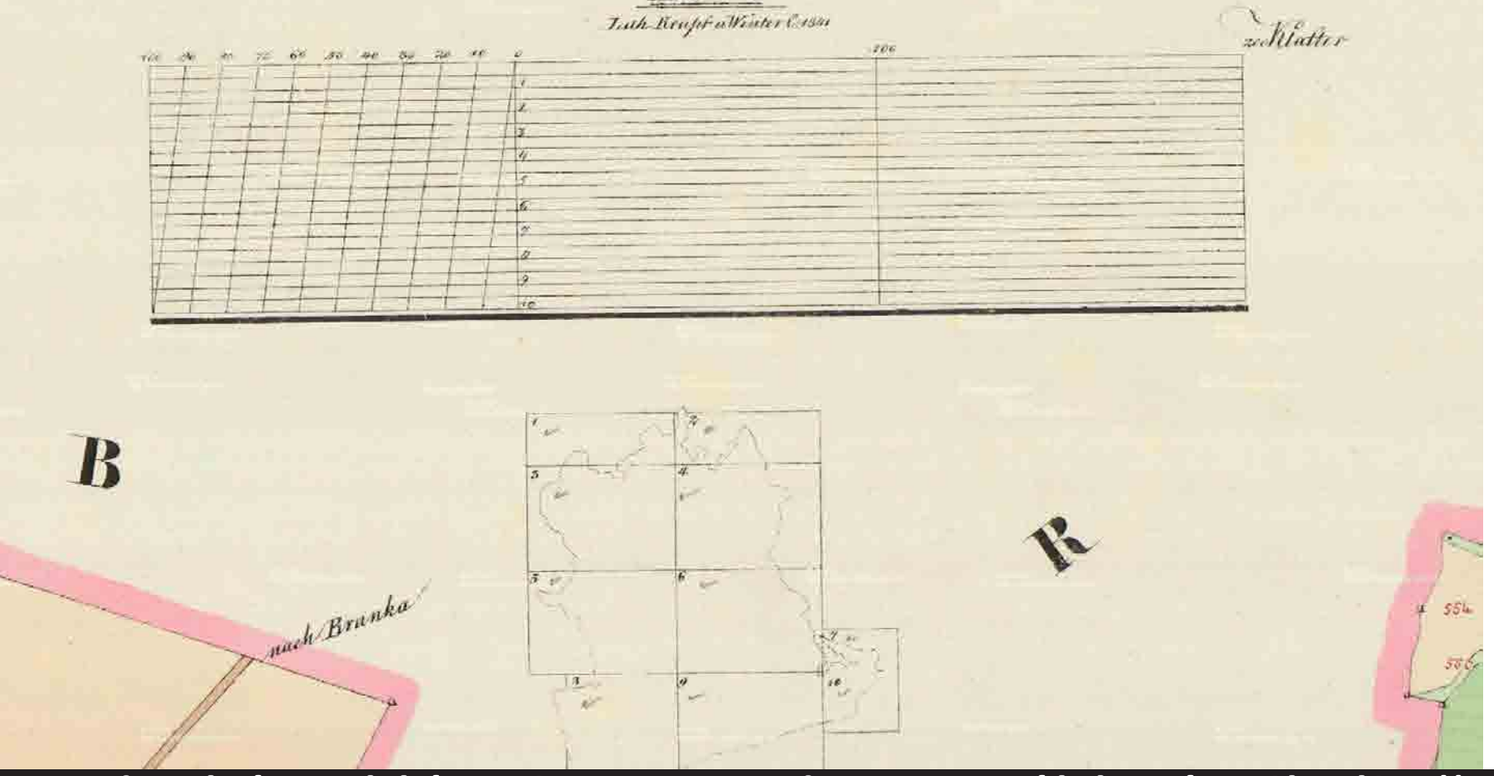

Hradecké enklávy jsou uvedeny v záhlaví, nikoli však na mapce kladu listů.

STADT WAAGSTADT

(BILOWES)

samt den Enclaven

OBER, NIEDER VORSTADT und RADNITZ

(HURNJ-DULNJ-PŘEDMĚSTO a RADETIN)

in

Schlesien

Troppauer Kreis.

Bezirk Waagstadt Stadt

1836

Lith Alborghetti u Winter C/1841

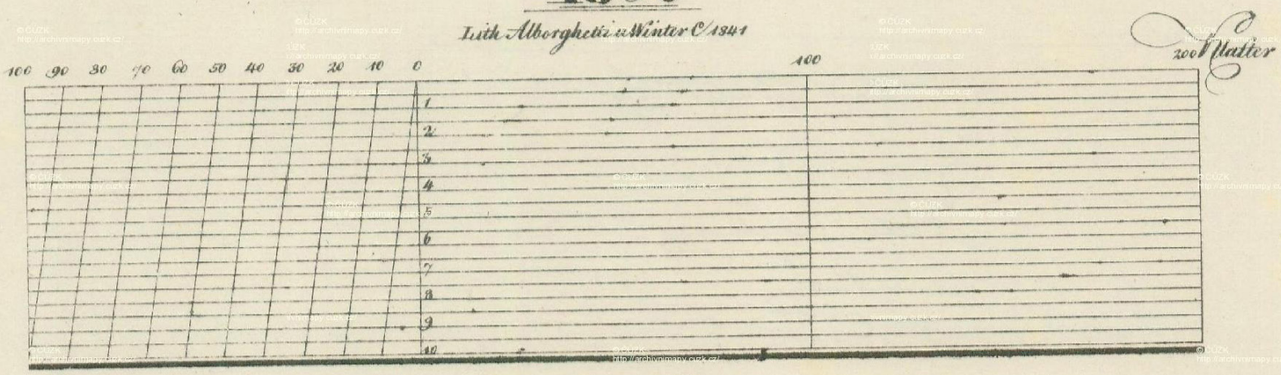

Stellung der Blätter

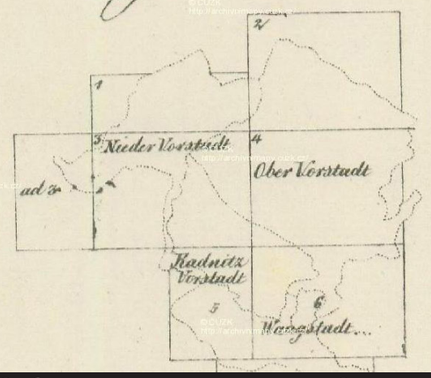

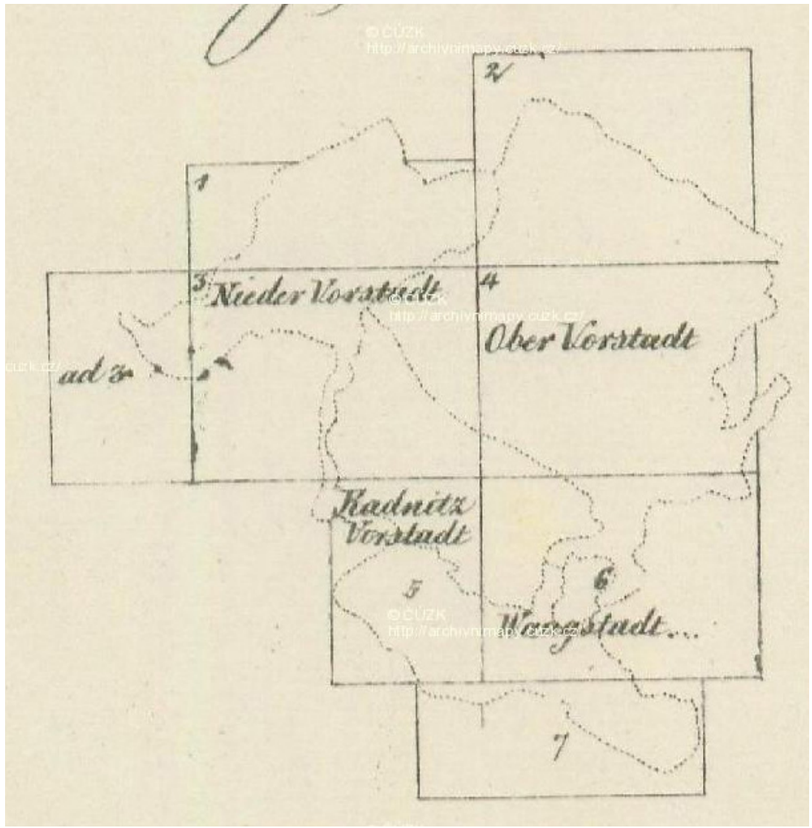

Bílovecké kat. enklávy jsou zakresleny i na mapce kladu listů.

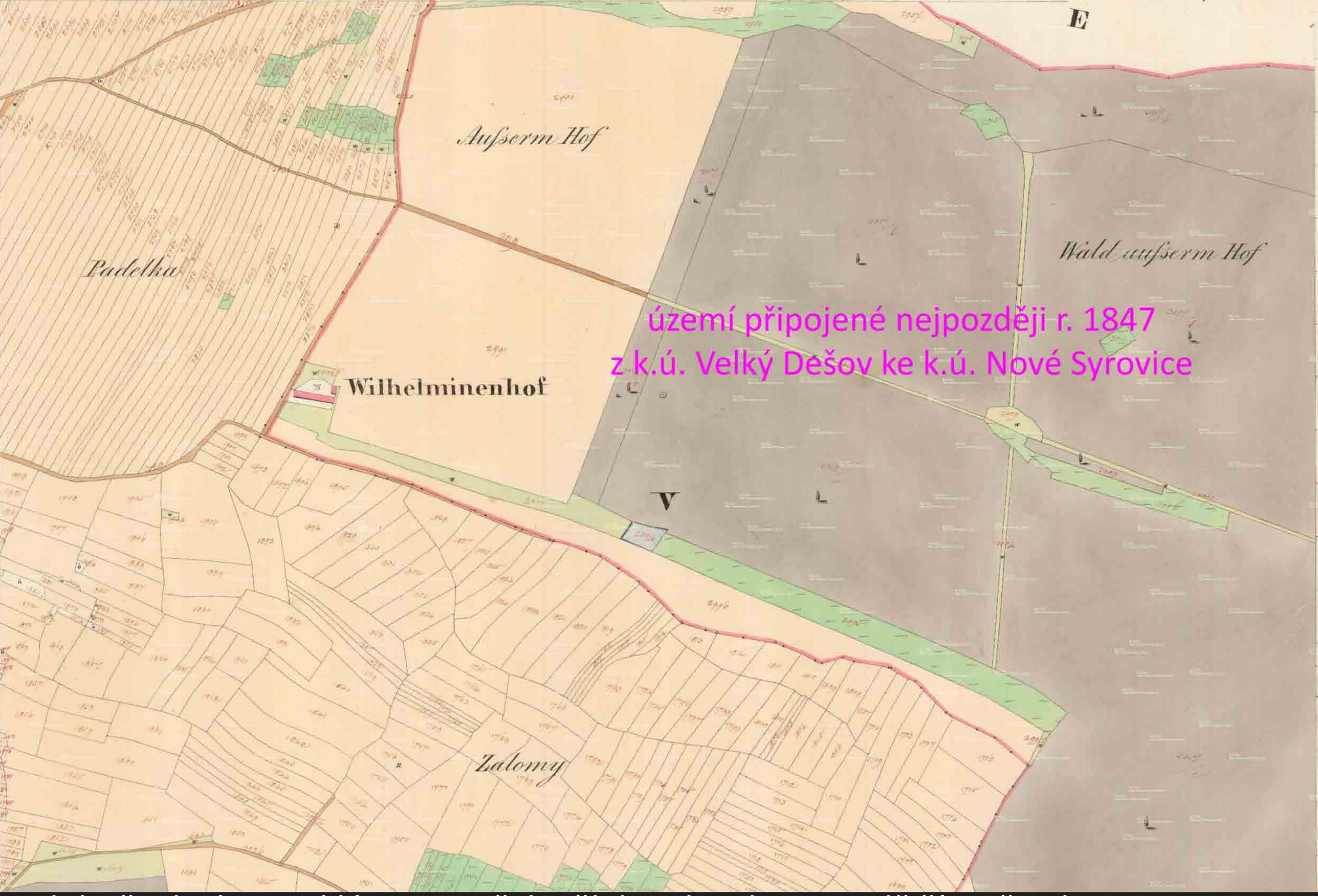

Podobně jako kat. enklávy jsou však někdy zakresleny pozdější změny hranic.

Výhody, ale i limity bezešvé georeferencované vrstvy MSK Moravskoslezského kraje

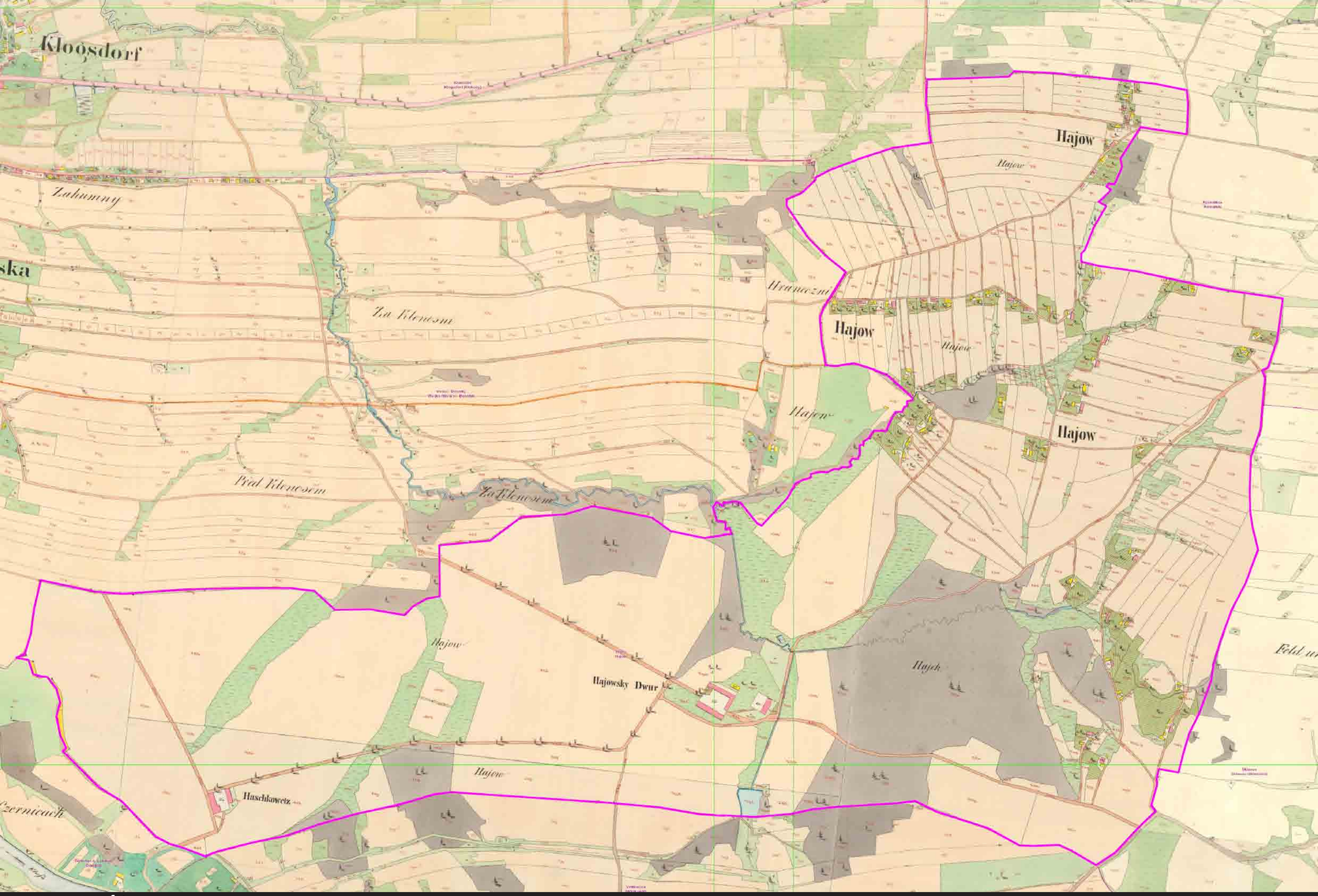
Kloosdorf
Zahumny
Za Klenesem
Hranezni
Hajow
Hajow
Hajow
Hajow
Hajow
Hajow
Hajow
Hajowsky Dwur
Haschkowetz
Hajek

MSK Hájov ...

HAJOW

in

Mähren

Ollmützer Kreis

(im alten Kreise Brünn)
Bezirk: Hochwald.

Pelran

1851

Neu entstandene Gemeinde, lithog: im Jahre 1851

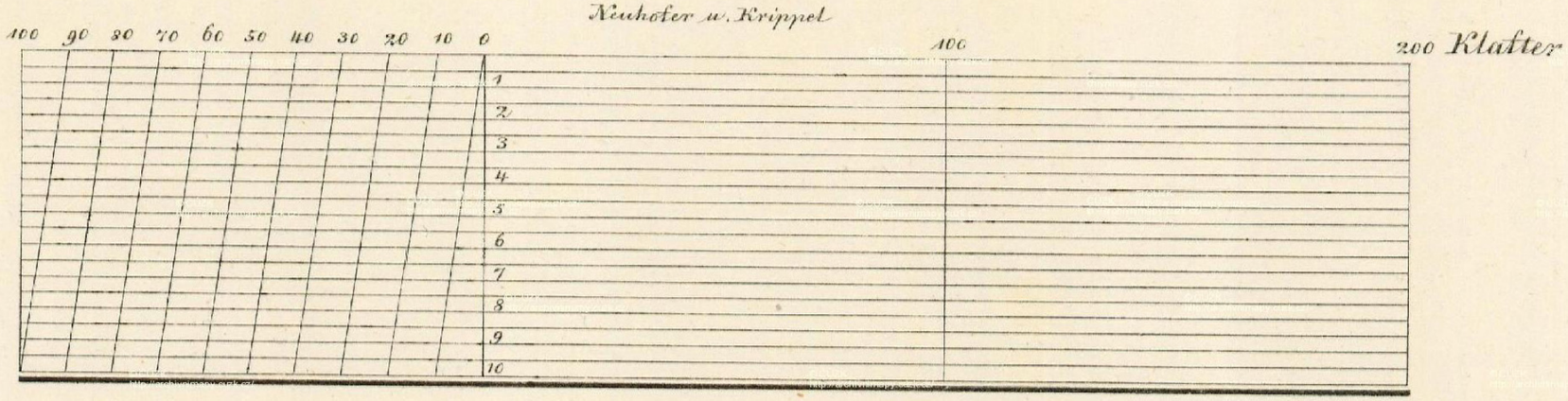

Stellung der Blätter

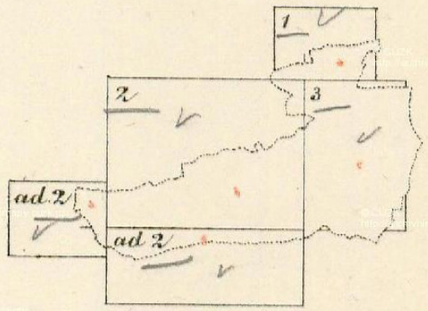

... ovšem tato kat. obec byla vytvořena až v roce 1851 ...

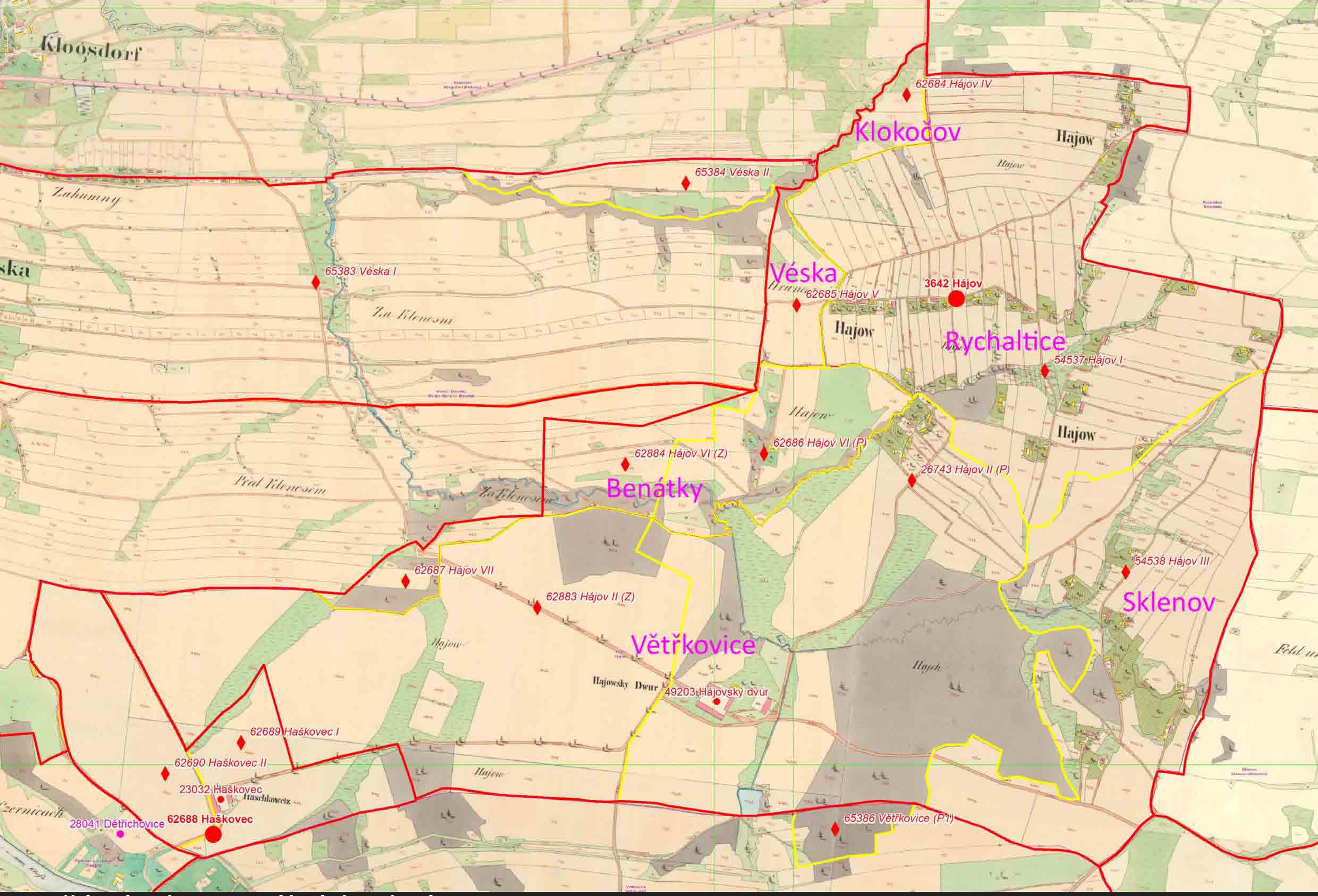

... z částí 6 katastrálních obcí

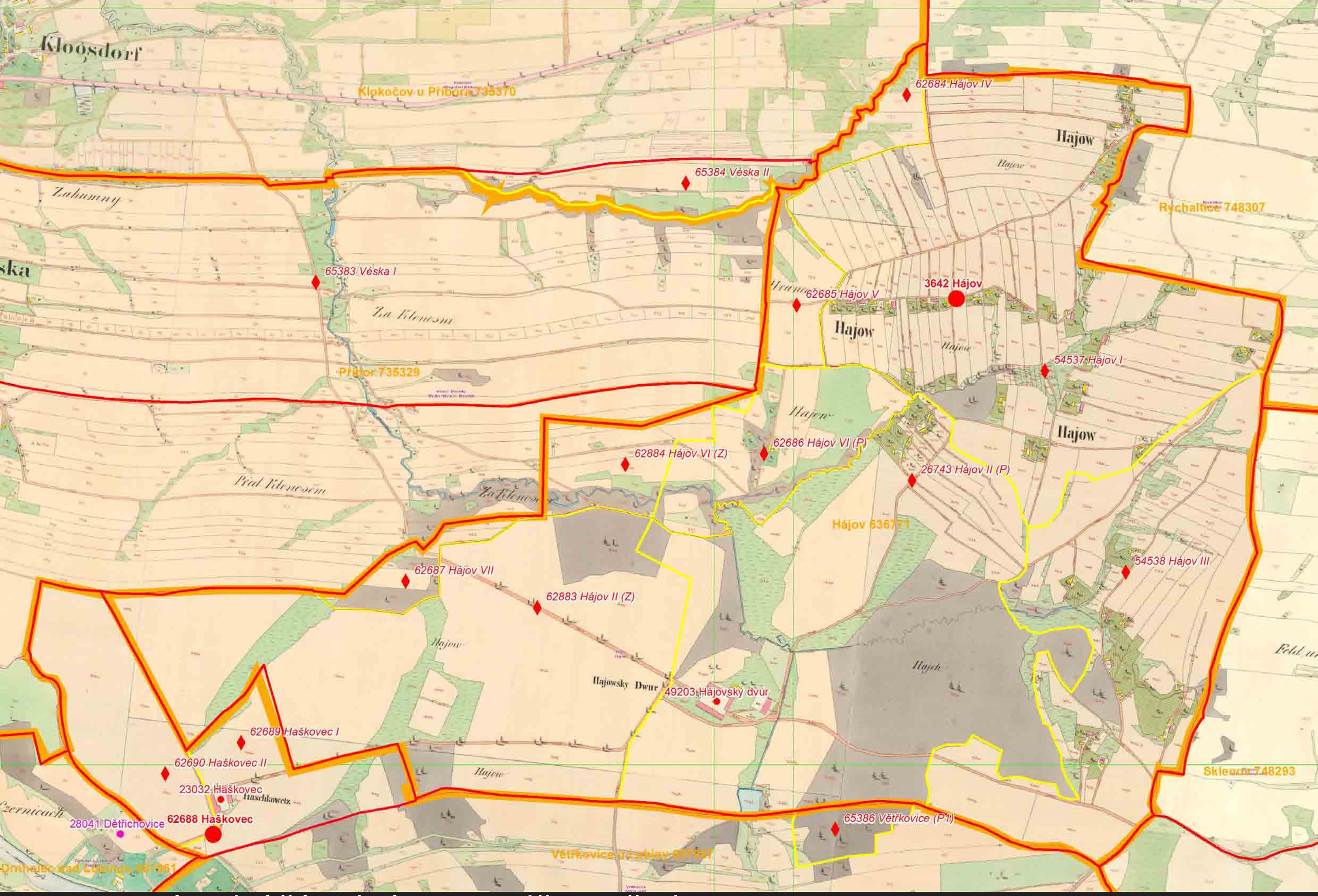

Hranice v západní části k.ú. se později změnily.

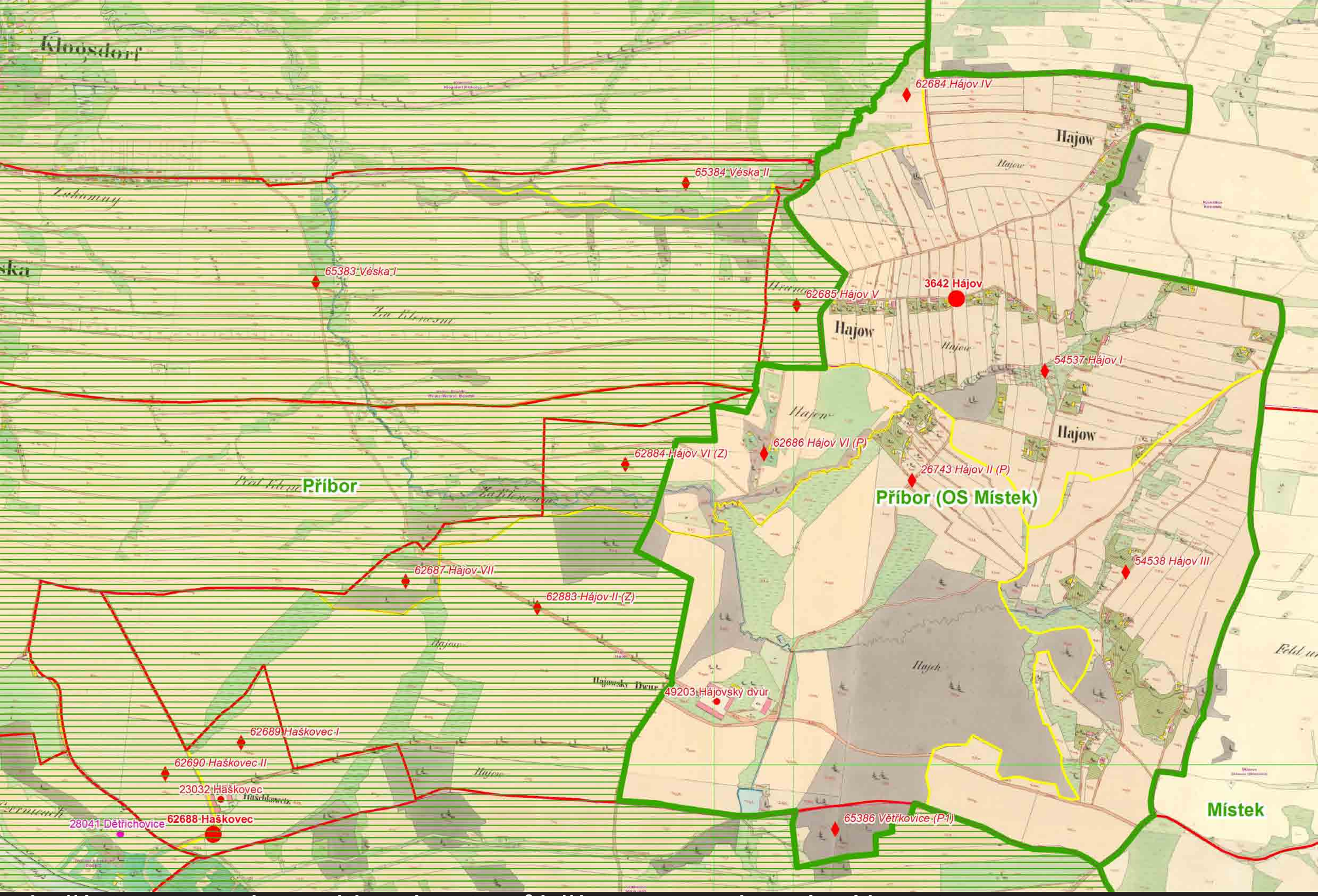

Zdejší situace je komplikována i průběhem protektorátní hranice.

Kat. obec Zastávka, vymezená až v roce 1878 z částí k.ú. Babice, Příbram a Rosice.

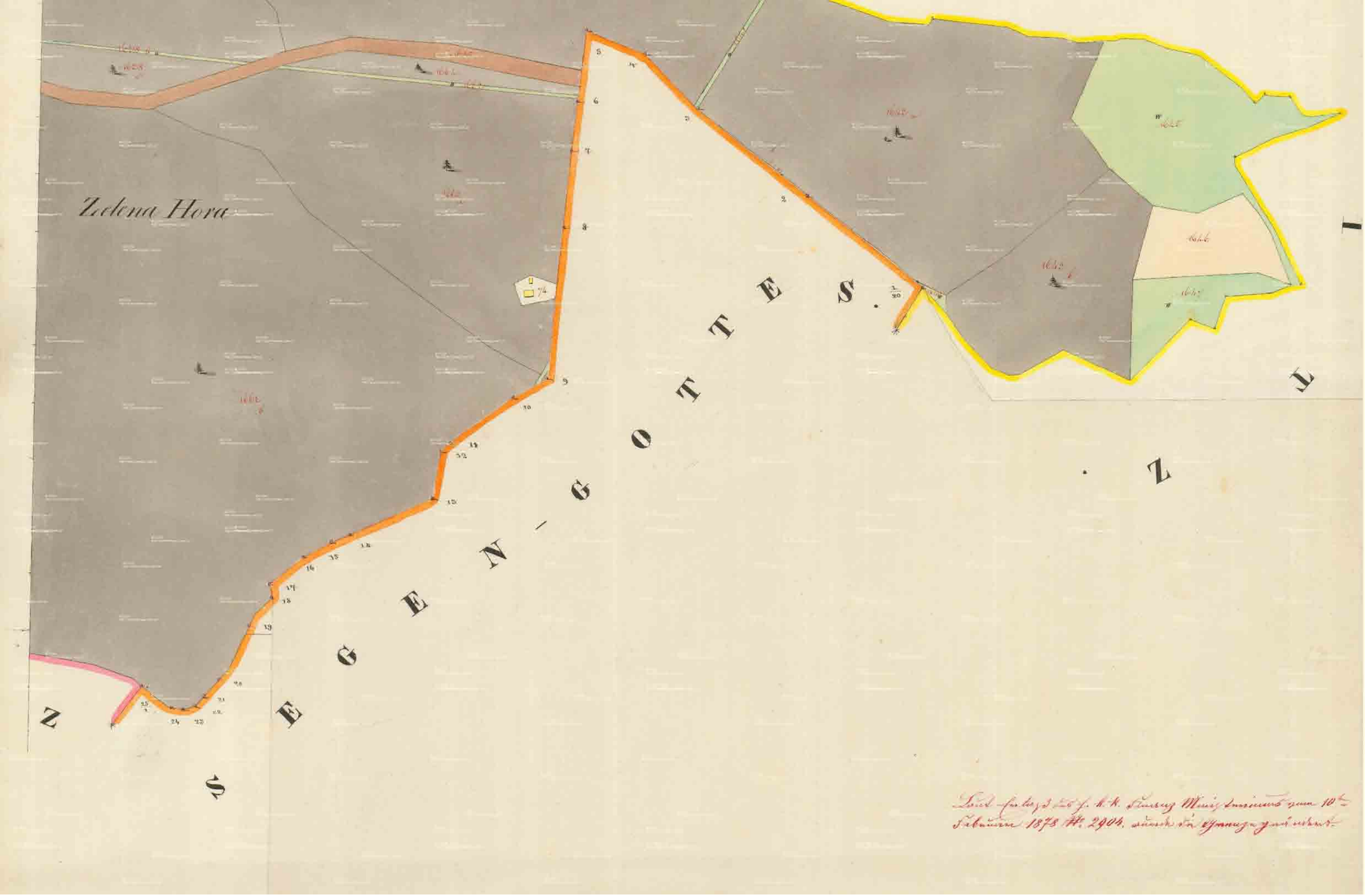

Viditelné druhotné zásahy do cís. otisku k.ú. Příbram na Moravě.

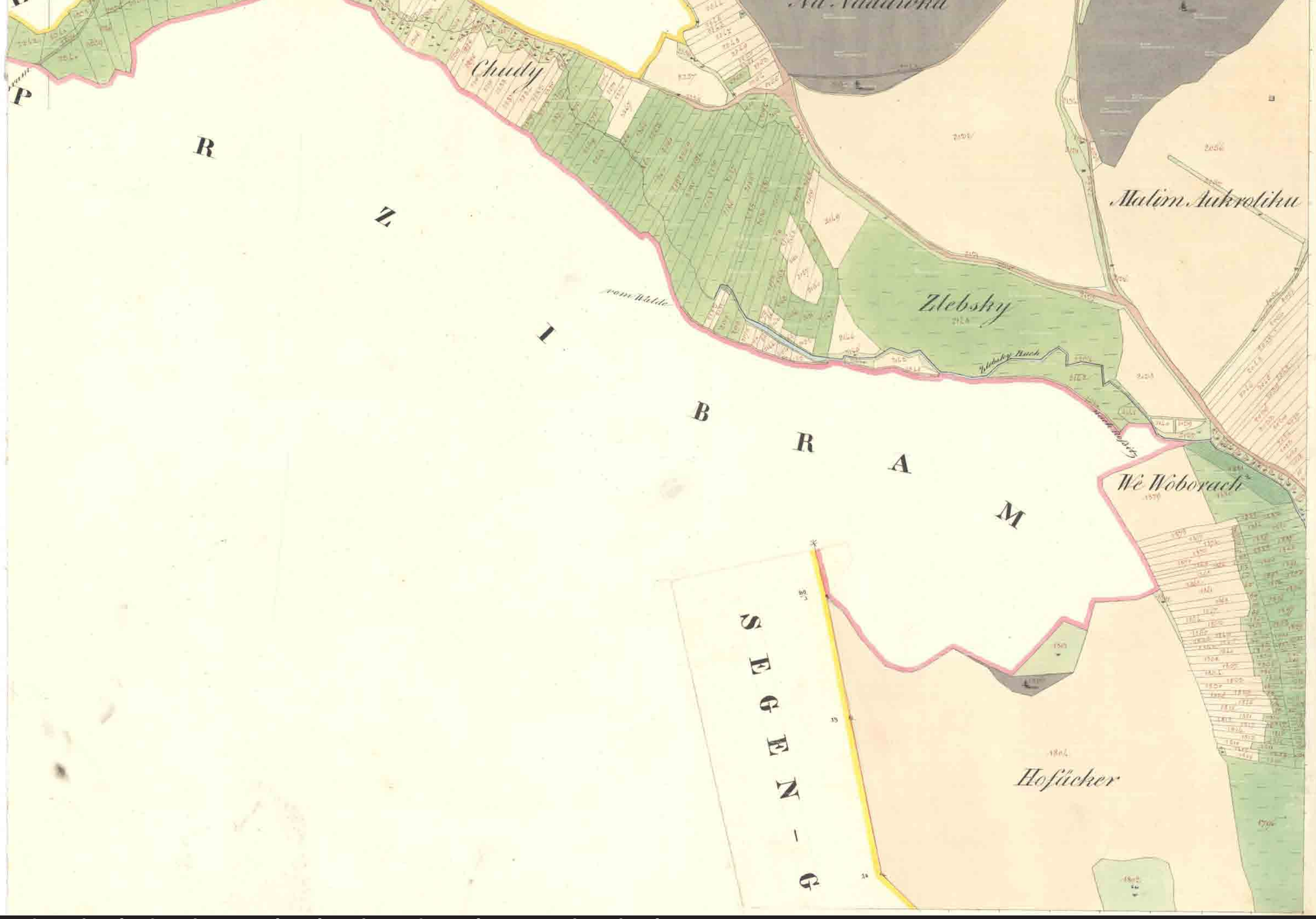

Viditelné druhotné zásahy do cís. otisku k.ú. Rosice.

Viditelné druhotné zásahy do cís. otisku k.ú. Babice u Rosic.

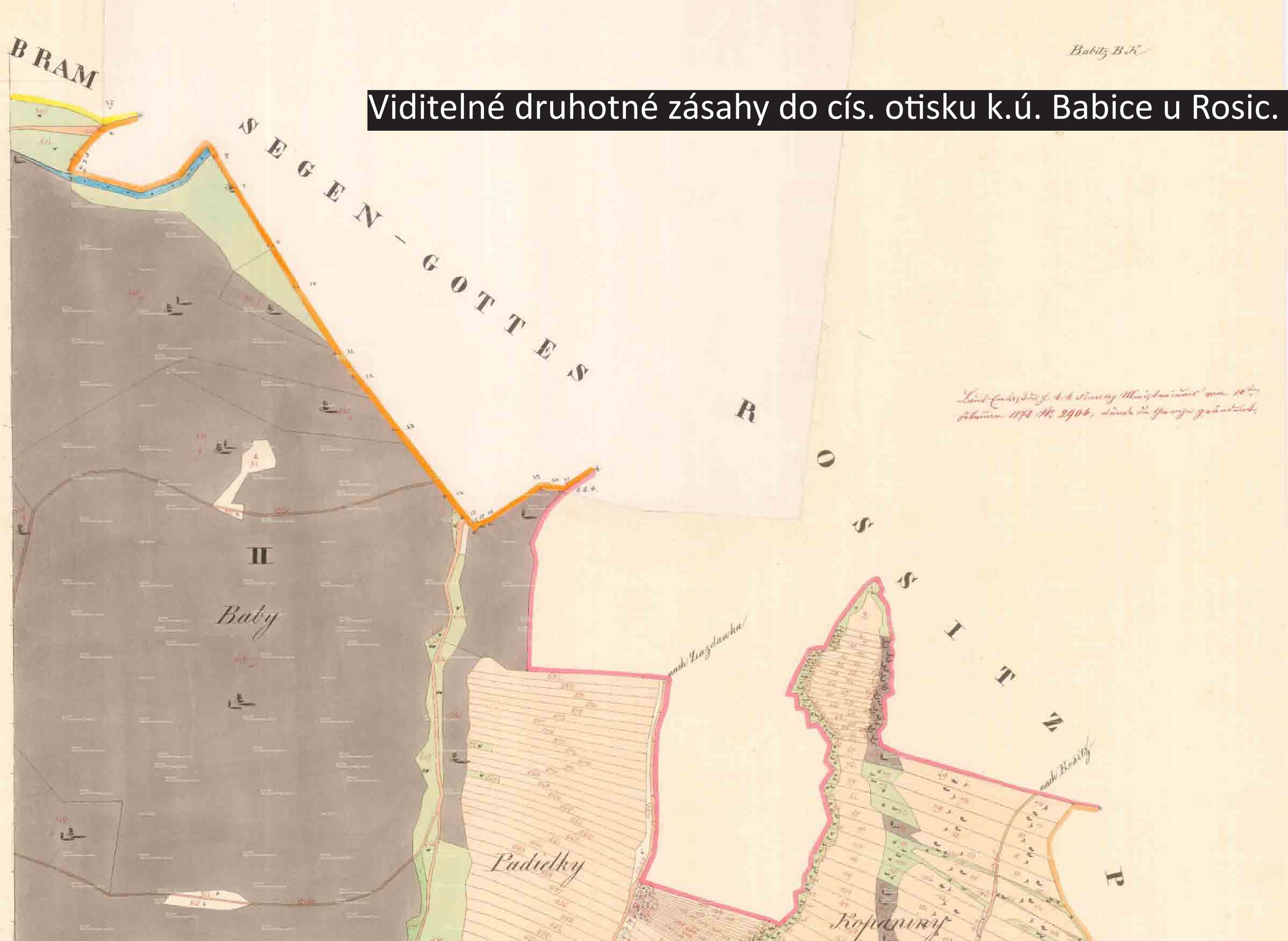

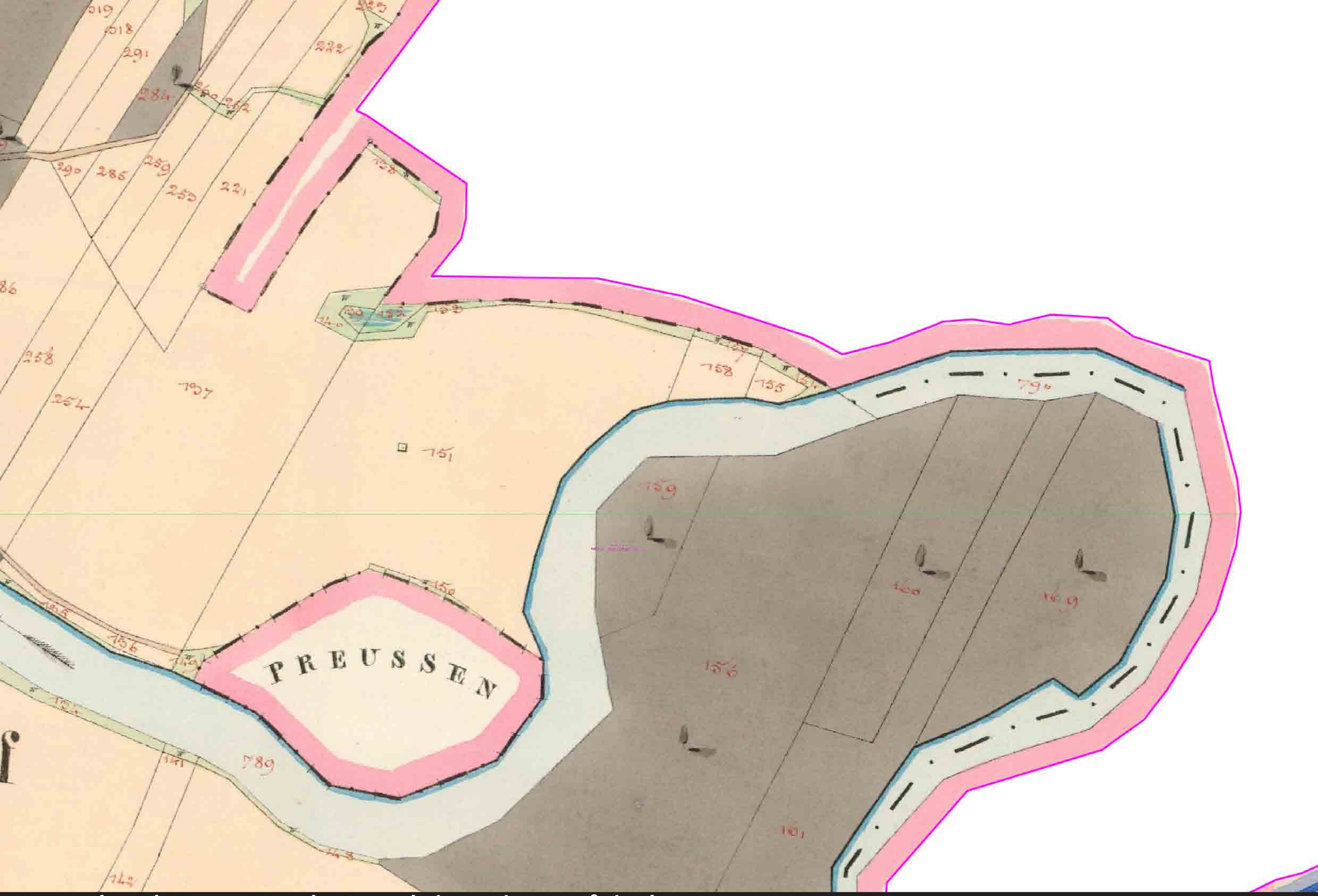

Nesprávné vymezení gisových polygonů k.ú.

Správné vymezení gisových polygonů k.ú. (a kat. enkláv)

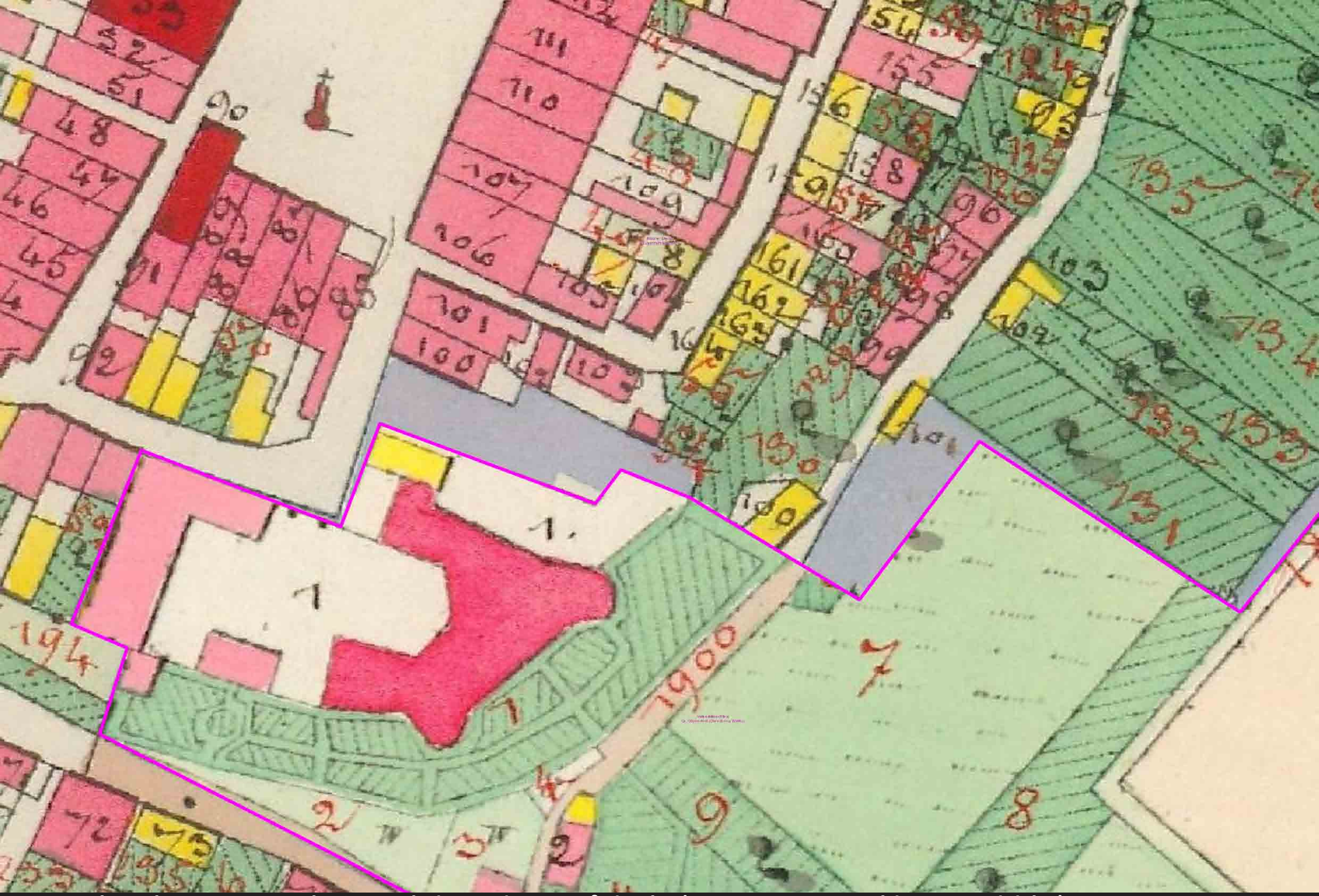

Nesprávné vymezení gisových polygonů k.ú. (a opomenutí kat. enkláv)

Téměř úplné podchycení retrodílů historických osad u vesnic.

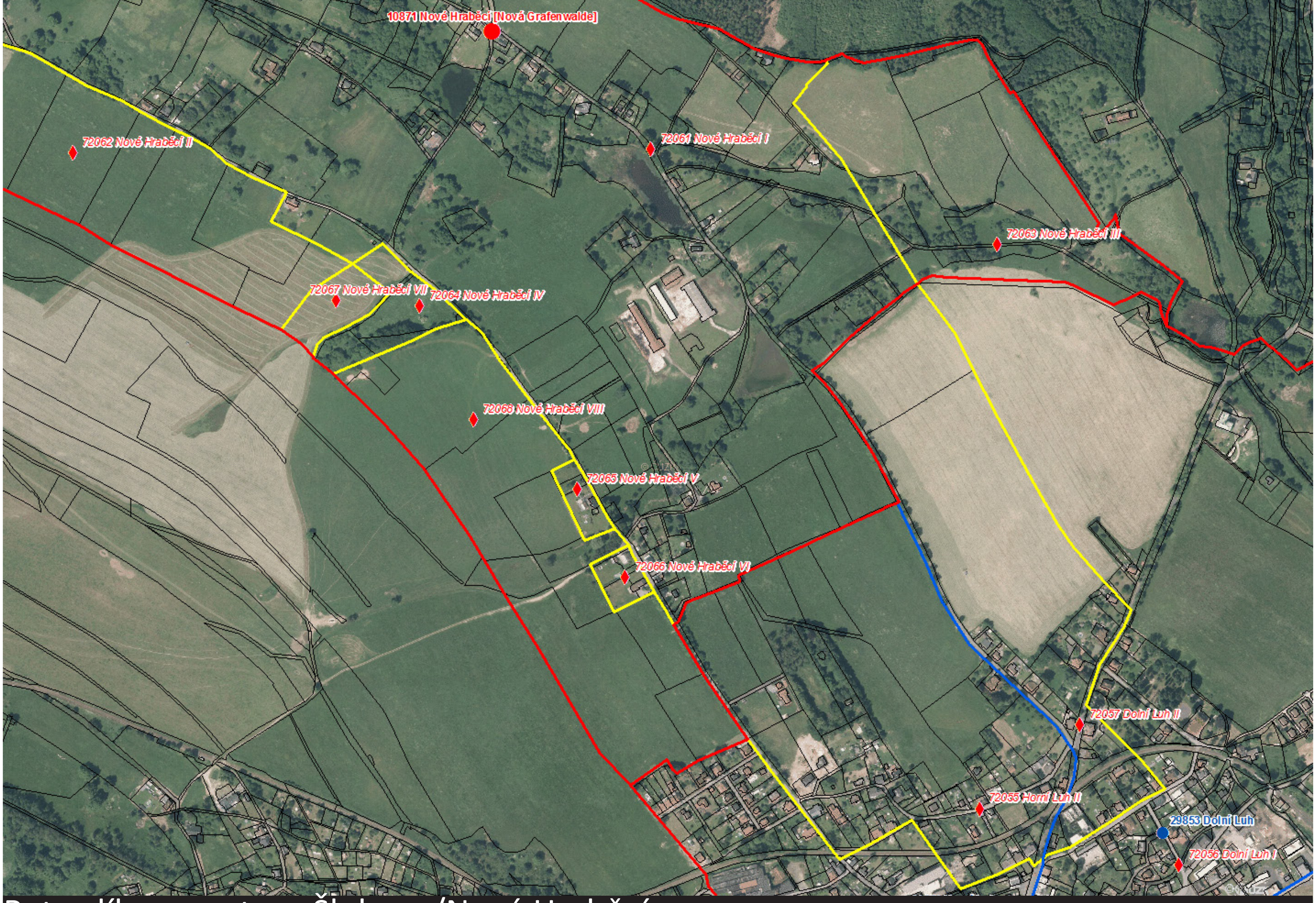

Retrodíly v prostoru Šluknov/Nové Hraběcí

Promítnutí údajů o nových osadách 1654/1854 (podle Křivky)

- všechny již byly v CZ_RETRO obsaženy
- aktualizovány roky první zmínky, s korekcí podle 1. vojenského mapování a MSK
- řada stávajících historických osad rozepsána do 2–3 lokalit
  (dávno zaniklá ves > dvůr > ves)

Pokus o lokalizaci dalších dávno zaniklých vsí – v řadě případů úspěšný.
Nezbytná užší spolupráce s archeologickou obcí.

A mnoho dalších jednotlivých změn včetně promítnutí nejnovějších administrativních změn.

Sídelní útvary sestavené z dílů ZSJ

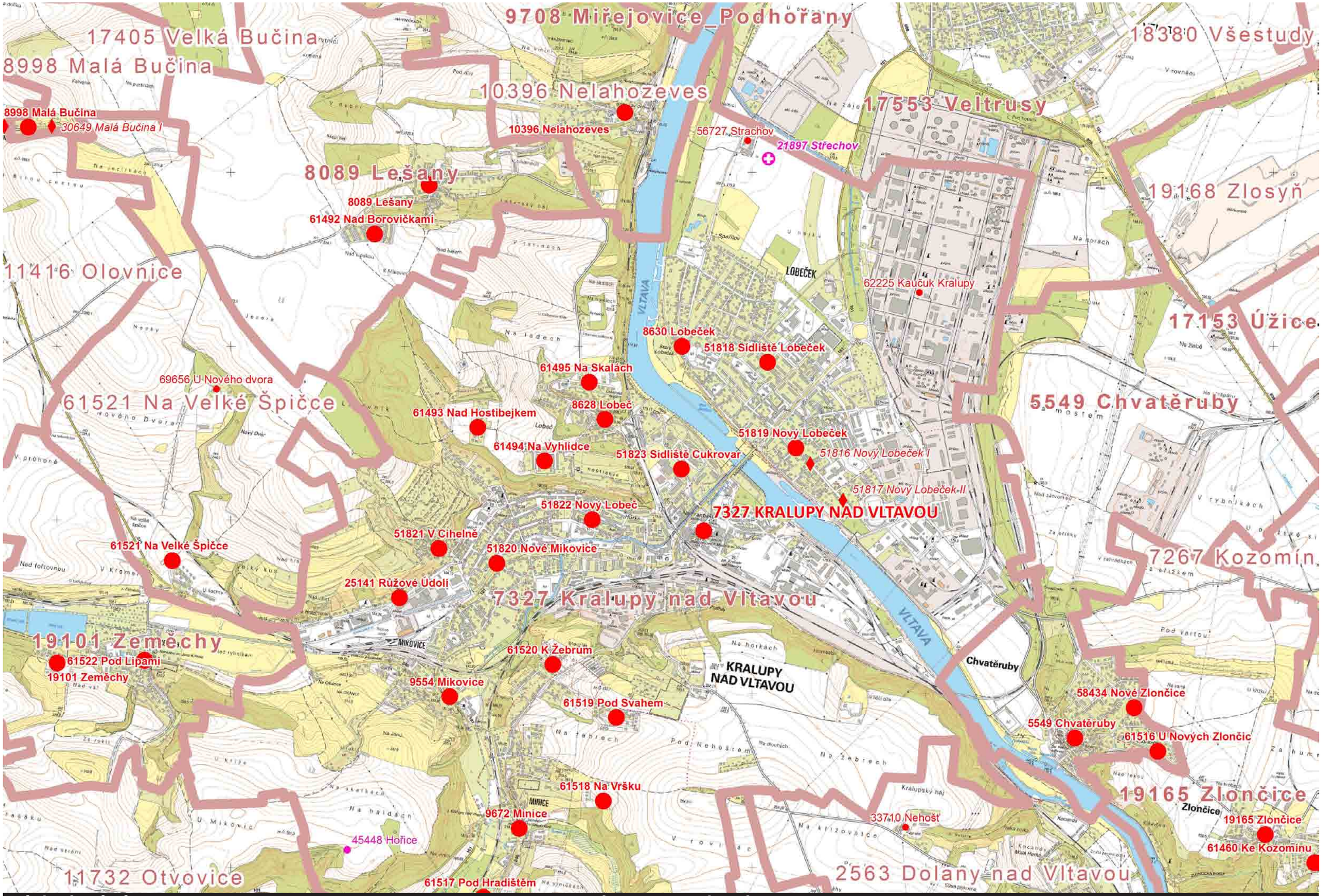

Sídelní útvary CZ_RETRO v prostoru Kralup nad Vltavou

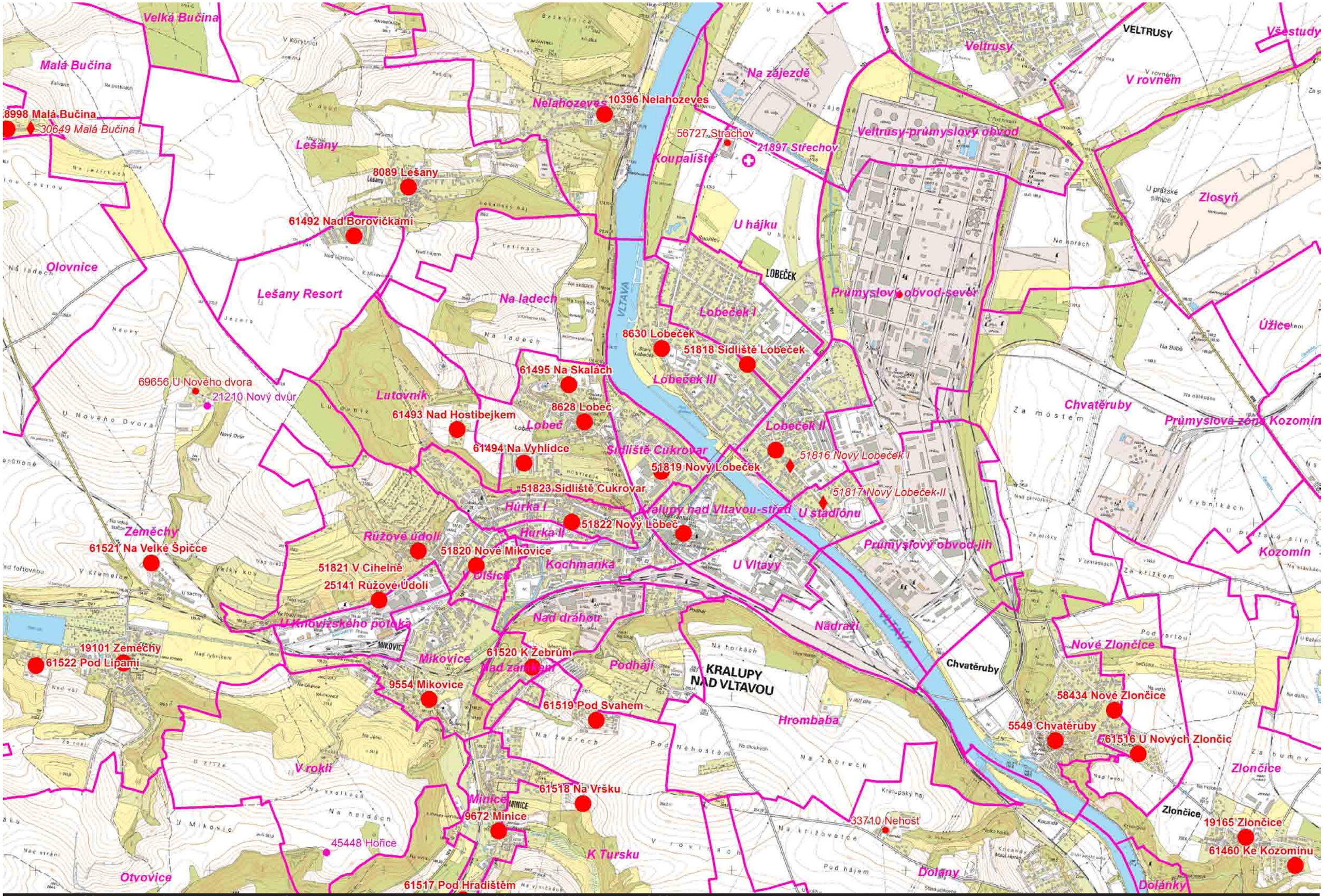

Ve městech jsou díly ZSJ dostatečně “husté”...

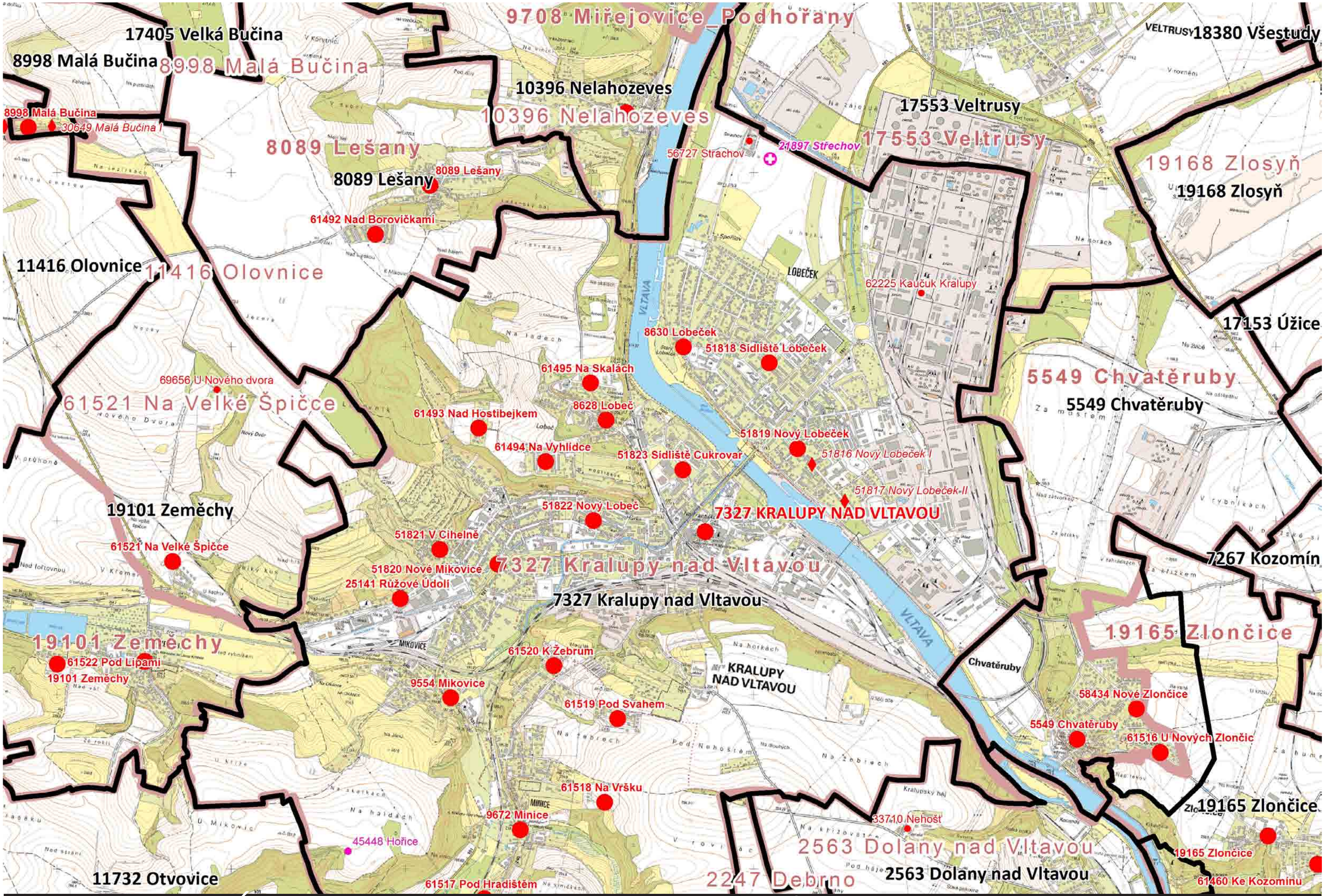

... takže např. SÚ Kralupy nad Vltavou lze pomocí dílů ZSJ vymezit úplně stejně.

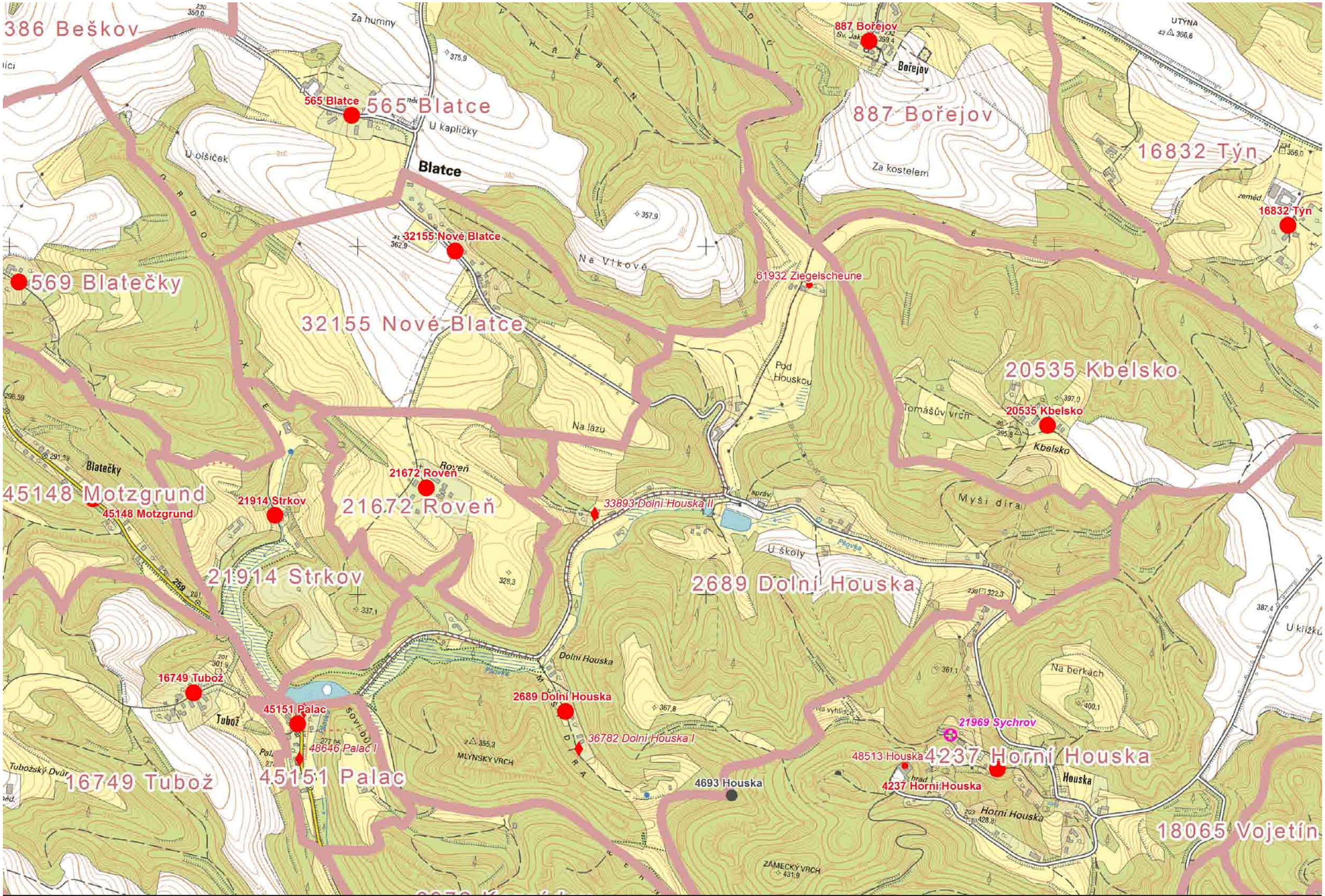

Sídelní útvary CZ_RETRO v prostoru Housky odpovídají reálné sídelní struktuře

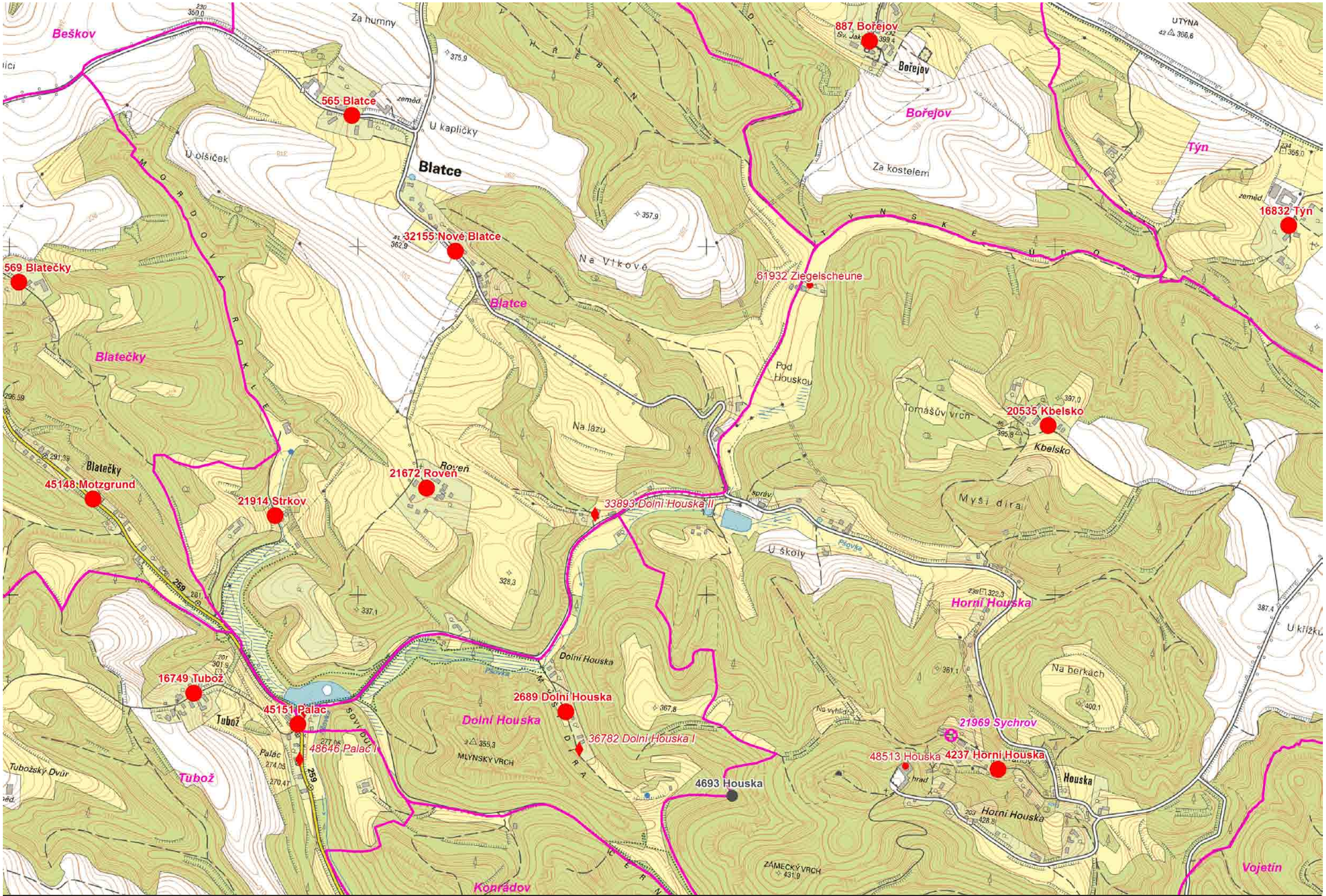

Naopak díly ZSJ ji reflektují zcela nedostatečně.

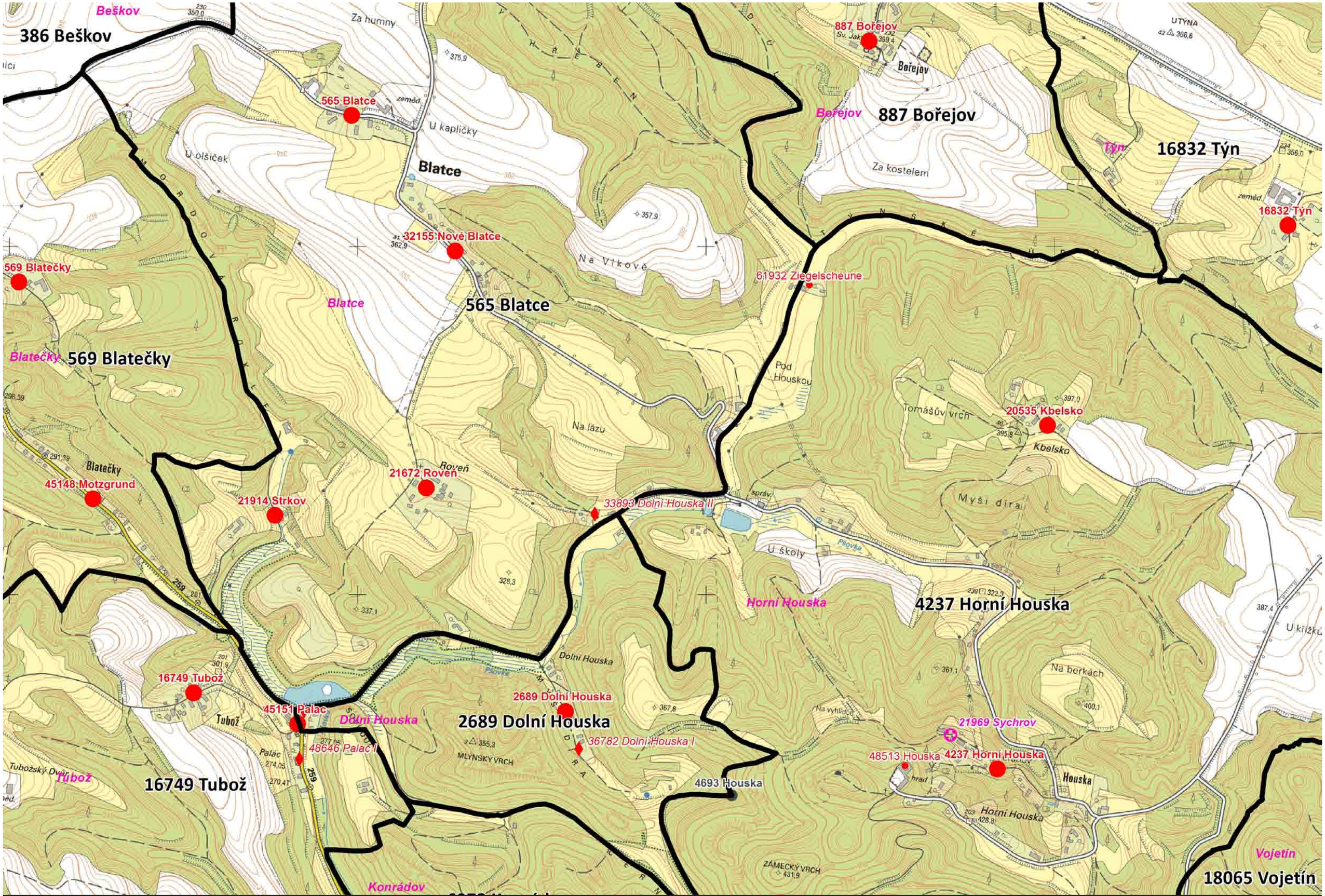

Z dílů ZSJ proto smysluplné sídelní útvary vytvořit nelze…

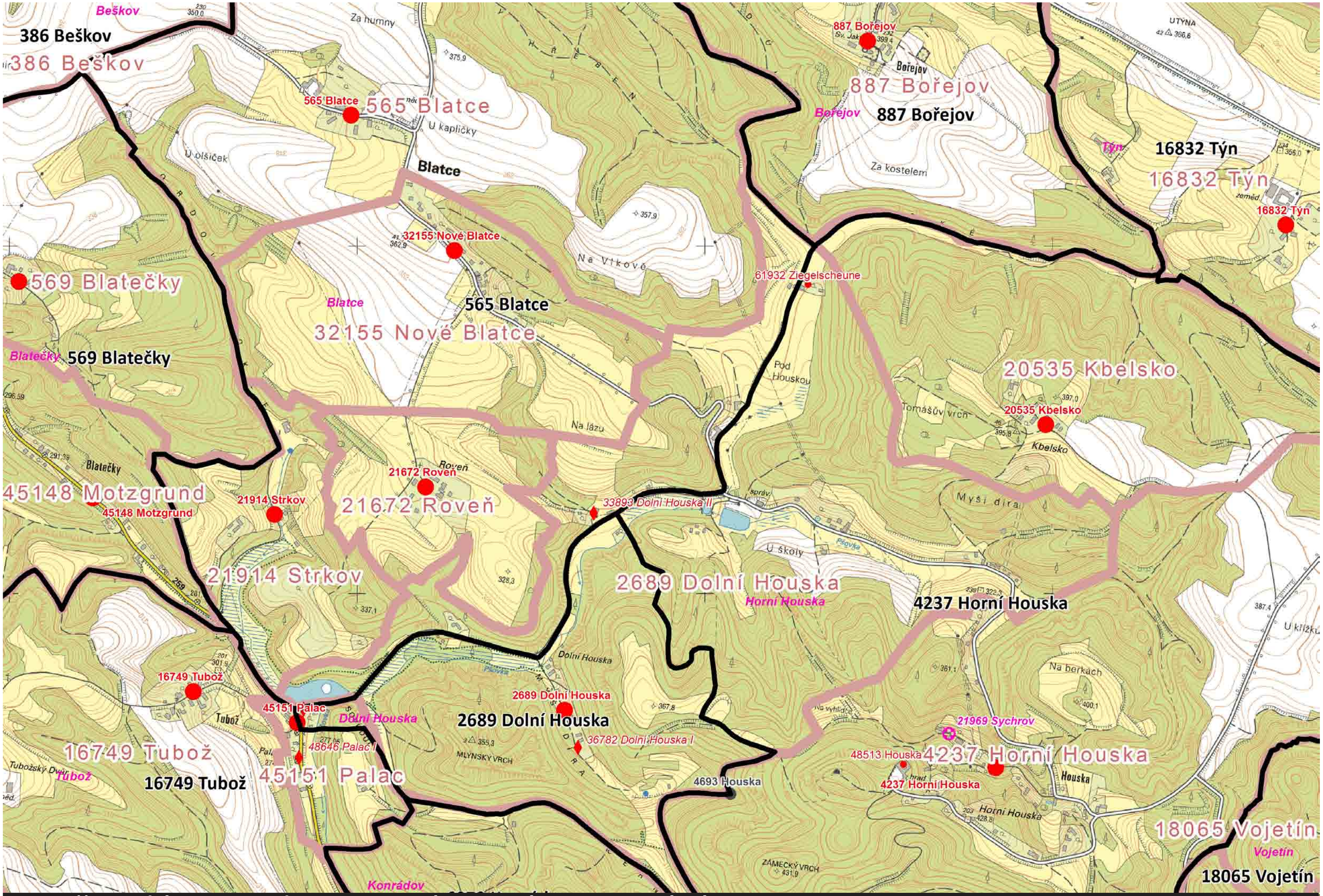

... což nejlépe vynikne na vzájemném srovnání.

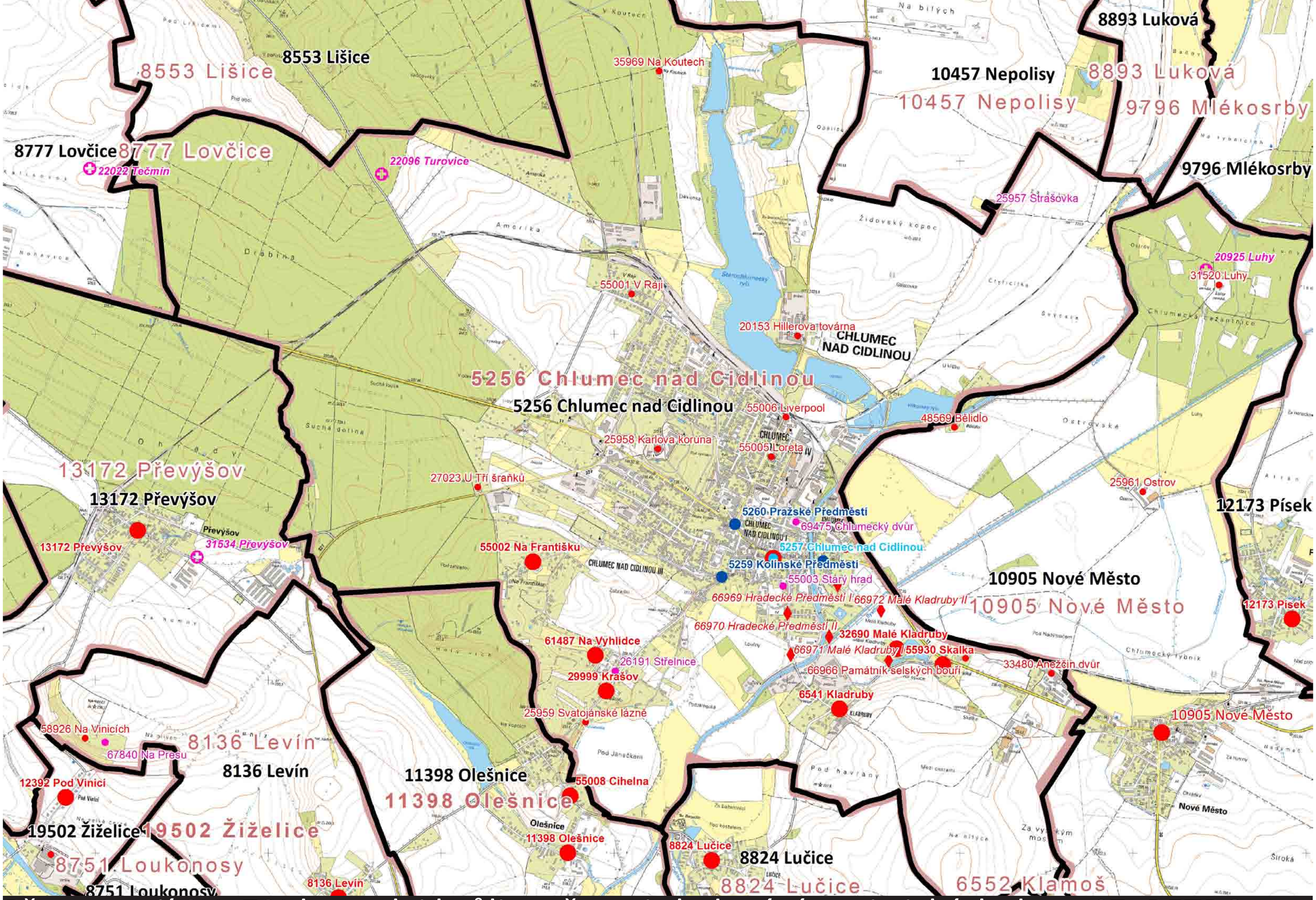

Přesto mají SU_ZSJd smysl, i kvůli možnosti sledování statistických dat v CZ_RETRO.

CZ_RETRO

prostředek k hlubšímu poznání českých zemí

Děkuji za pozornost

karel.kuca@gmail.com